

Gulliverovy cesty a
dobrodružství v zemi
trpaslíků a obrů

JONATHAN SWIFT

GULLIVEROVY CESTY A
DOBRODRUŽSTVÍ V ZEMI
TRPASLÍKŮ A OBRŮ

JONATHAN SWIFT

eknizky.sk

V PRAZE: ALOIS HYNEK, 1911

Gulliverovy cesty a dobrodružství v zemi trpaslíků a obrů by eknizky.sk is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License, except where otherwise noted.

Obsah

Gulliverova cesta k trpaslíkům v zemi Liliputě.

Kapitola první.

Gulliver ztroskotáním uvržen jest na trpaslíkův ostrov Liliput. Tam jest zajat, dopraven na voze taženém 1500 koni až k sídelnímu městu a dostane chrám za obydlí. 3

Kapitola druhá.

Gulliver seznámí se s císařem Liliputským, dostane nový oblek, naučí se jazyku té země a získá si svým mírumilovným chováním nejvyšší přízeň. Prohledají mu kapsy. Strašný účinek výstřelu z bambitky. 13

Kapitola třetí.

Gulliver získá si přízeň lidu. Jezdecká cvičení vojenská nu Gulliverovč kapesníku. Podivný nález. Parádní pochod vojska skrze nohy Gulliverovy. Gulliver dosáhne za neobyčejných podmínek svobody. Návštěva sídelního města a císařského paláce. 23

Kapitola čtvrtá.

Proč Lilipufané žijí v nepřátelství s Blefušfany. Gulliver zmocní se beze zbraní nepřátelského loďstva a jest za to jmenován prvním hodnostářem říše. Císař Blefusků dáva prositi za mír. Gulliver pohostí ieho vyslance a uvádí je důkazy své sily v úžas. 31

Kapitola pátá.

Noční návštěva. Nevděčnost císaře liliputánského ke Gulliverovi. Gulliver uprchne ku Blefuštanům; jest od nich vlídně přijat. Najde a vypraví člun a šťastně se navrátí ke své rodině. 39

Gulliverova cesta k obrům v zemi Brobdingnaku.

Kapitola první.

Jak Gulliver se dostane do země obrů. Jest vlídně přijat v domě nájemcově. Oběd plný úzkosti. Devítiletá Glumdalklič stává se Gulliverovou ochránkyní. Jeho vítězný boj s dvěma krysami. Příšerný pobyt v čenichu psa křepeláka. 49

Kapitola druhá.

Nájemce dává Gullivera ukazovati za peníze a přivede ho ke dvoru krále Brobdingnaků. Zevrubně byv prozkoumán třemi mudrci země, jest prodán králi a obdrží Glumdalklič za opatrovnici. 55

Kapitola třetí.

Gulliver dostane vkusne zařízenou krabici za obydlí, jest pozván ke královské tabuli, je všelijak škádlen a zažije různá dobrodružství a svými cestami s královnou pozná blíže zemi Brobdingnaku. 61

Kapitola čtvrtá.

Gulliver prohlédne si hlavní město a palác královský; přestojí nebezpečenství pod jabloní a v boji s pták v; předvádí své umělé kousky veslařské a s plachetní lodí, zachytí se na jehlici a vyvázne šťastně z dobrodružství se žabou a jest od opičáka na střechu unesen. 67

Kapitola pátá.

Gulliver vypravuje králi o své vlasti. V Brobdingnaku hrozí vypuknutí válka. Gulliver nabídne králi své služby, ale jest odmítnut. 73

Kapitola šestá.

Gulliver osvědčí dovednost ve šlapání klavíru. Jest unesen orlem a šťastně se vrátí do vlasti. 79

eknizky.sk

85

Gulliverova cesta k trpaslíkům v zemi Liliputě.

KAPITOLA PRVNÍ.

Gulliver ztroskotáním uvržen jest na trpaslíkův ostrov Liliput. Tam jest zajat, dopraven na voze taženém 1500 koni až k sídelnímu městu a dostane chrám za obydlí.

Po šest let podnikal jsem jako lodní lékař rozličné cesty, dílem do Východní Indie, dílem do Ameriky, aniž se mi přihodilo co zvláštního. Všude pozoroval jsem mravy a obyčeje národů, s nimiž jsem se stýkal, a naučil jsem se jejich jazyku. Teprve v sedmém roce své cesty zažil jsem něco tak nadobyčejného, že to zasluhuje pro všechny časy býti zaznamenáno, proto chci to zde vyprávěti.

Bylo na jaře — psal se tehdy rok 1699 — když mne kapitán Prichard za velmi výhodných podmínek vyzval, abych ho provázel na jeho loď „Antilope“ do Jižního moře. Vyjeli jsme dne 4. května z Bristolu. Z počátku se cesta dobře dařila. Po několik neděl naše loď uháněla plnými plachtami velebně po tiché hladině mořské; ale jednoho dne zdvihla se bouře, jež nás zahнала na severozápad od země Vandiemenu. Dne 5. listopadu nalézali jsme se ve druhé minutě 30. stupně šířky. Na tento den co živ nezapomenu, neboť mne uvedl vstříc netušeným, přepodivným událostem.

Právě bylo nastalo léto v těchto stupních jižní šířky. Již jsme namáháním přes míru při skrovné, málo výživné potravě ztratili smrti dvanáct mužů, a my ostatní jsme byli tak vysílení, že jsme nebyli již s to, abychom svoji loď řídili, nýbrž že jsme museli ji ponechat na ukrutný pospas zuřícím větrům. Zoufalí a nevědouce si rady stáli jsme jednoho dne na palubě; obklopovala nás hustá mlha, takže jsme viděli jen málo do dálky. Najednou zaznělo zvolání: „Mojlio! útes! útes!“ Jako hromová rána tento výkřik hrůzy dolehl v náš sluch; a než jsme se mohli hnouti s místa a ohlédnouti se po pomoci,

strašný náraz větru mrštil již lodí na úzkou, sotva nad povrch moře vyčnívající skalní výsypu, takže s rachotem se rozsypala.

Šest členů mužstva, mezi nimiž jsem se i já nalézal, mělo právě ještě čas dosáhnouti ochranného člunu a uvolniti jej, takže jsme se dostali od puklé lodi a zkázonosného úskalí. Veslovali jsme asi tři mořské míle, ale potom museli jsme se odevzdati vlnám, neboť naše síly byly docela vyčerpány. Asi za půl hodiny člun nárazem vln byl zvrácen. Co se stalo s mými druhy a s mužstvem lodním, nemohu říci, ale tuším, že utonuli. Mně samému podařilo se vyskočiti z potápějícího se člunu. Na zdařbůh jsem plovat, kam vlny mne unášely.

Ačkoli jsem výborný plavec a velice vycvičen v umění vodu šlapati, měl jsem přece starost, zdali se mi podaří dostat se na pevnou zemi. Často spustil jsem jako žába nohy kolmo dolů, ale nemohl jsem dostihnouti dna. Již cítil jsem, že nejsem s to, abych s vlnami dále ještě zápasil, ale když jsem se domníval, že jsem ztracen, našel jsem konečně pevnou pudu pod sebou. Zároveň bouře ustala. Břeh byl velmi plochý; musel jsem skoro míli cesty brodit se vodou. Jak se domnívám, bylo večer v osm hodin, když jsem měl štěstí dojiti ještě na půl míle dále do země. Však konečně cítil jsem se již tak slab, že na mne šly mdloby. Až na smrt utrmácen klesl jsem do trávy, která se mi zdála neobyčejně krátká a měkká. Brzy jsem usnul, tvrději než kdy jindy ve svém životě. Když jsem procitl, byl již dávno den, sluneční paprsky mě k nesnesení pálily do obličeje, ježto jsem ležel na zádech. Chtěl jsem povstati, ale ku podivu nemohl jsem ani údem hnouti; cítil jsem se jako ochromen.

S podivením hleděl jsem kol sebe, tu jsem seznal, že moje ruce i nohy, ano i moje tehdy hodně dlouhé a tlusté vlasy byly přivázány šňůrami a páskami ke kolům, jež pevně vězely v zemi. Také cítil jsem mnoho malých pásek tažených přes mé tělo, od lopatek až dolů k nohám. Přemýšleje, jak se to mohlo státi, zaslechl jsem kolem sebe zvláštní šumot, jakoby byl obklíčen od bzučících včel a pískajících myší. Při tom jsem cítil, že mnoho živoucích bytostí po mně nahoru leze a po mých nohou skáče. Někteří tvorové přicházeli mi opatrně až na prsa. Napolo z bázně, napolo ze zvědavosti, co to asi je, trhl jsem pojednou svou pravou paží, přešel jsem rukou po těle, jakobych mouchy chytati chtěl, a zvolal jsem mohutným hlasem: „Hopla, he!“ A hle! nezvaní hoste se rozprášili polekáni na všechny strany, kdežto jedna z těch malých bytostí třepetajíc sebou, uvízla mi mezi prsty.

Kdo popíše můj úžas! Když jsem svého malého zajatce blíže pozoroval,

seznal jsem v něm skutečného člověka, který měl délku nanejvýš jako prostředně velký prst mužský. Mužiček vypadal velmi chytrý a moudrý. Měl na sobě pestrobarevný oblek a byl dobře vyzbrojen toulcem, šípy a lukem. Držel jsem malého, podivného toho tvorečka do výšky, abych si ho zevrubněji prohlédnouti mohl, tu jsem zaslechl úzkostlivé volání mnoha hlasů, jež však rychle opět umlklo. Hned potom velel jeden z těch mužičků samoten: „Tolgo Fonak!“ to jest po česku, jak jsem později se dověděl: „Palte teď!“

V témž okamžiku zasáhlo mne více než tisíc šípů, jež mne v obličej i na levé ruce šimraly jako jemná bodání jehlou. Popuzen byv tím zatřásl jsem prudce svými pouty; podařilo se mi také tak je uvolni ti, že jsem mohl hlavu trochu pozdvihnouti a přehlédnouti své okolí.

Tu spatřil jsem, že se nalézám na nedohledné skoro rovině. Tisíce takových lidiček, jako byl človíček na mé ruce, mne obklopovalo a zdálo se, jakoby se mne báli nebo s úžasem na mne hleděli. Mužičkové v pestrém oděvu a žínky v šatech s dlouhými vlečkami stáli všude okolo mne. Na malých vozíčkách pořád ještě přivázeli kolíky. Bezpochyby jsem měl býti ještě více zakolíkovan a spoután, než se již bylo stalo. Po pravé straně jsem spatřil vojsko v plné výzbroji a s vlajícími prapory. Velitel seděl na koni a zdálo se, jakoby každým okamžikem chtěl dáti rozkaz, aby na mne hnali útokem jako na pevnost. Jeho vojáci přispěchali na mne s malými žebříčky; cítil jsem, jak je tu a tam kladli a po nich nahoru se šplhali. V jakési vzdálenosti spatřil jsem daleko se táhnoucí město s tak malými domy, že se podobaly domečkům ze škatulky hračkářské. Pojednou se mi v mysli vyjasnilo, kde a v jakém postavení jsem se nalézal. Byloť zřejmo, že vlny mne donesly do Liliputa, oné malé čarovné země, o níž mi před lety můj dědeček tolik víře nepodobného byl vyprávěl a kteroužto vynajiti až dosud žádnému cestujícímu se nebylo podařilo. Když malí ti lidé mne byli zpozorovali, an ležím v trávě a spím, dostali přede mnou strach a domnívajíce se, že bych jim a jejich zemi se mohl státi nebezpečným, svázali mne potom obepínadly a připoutali ke kolíkům. A protože jsem jednoho z nich držel zajatého v ruce, vyslali na mne nyní své šípy, aby mne usmrtili.

Ačkoli viděli, že jejich šípy se bez účinku ode mne odrážejí, vypustili jich přece veliké množství na mé tělo; ale žádný šíp mi neublížil. Tu připadli na zlomyslný nápad, své střely řídit na můj nos; ale já hleděl jsem drahocenný ten úd tím chránili, že jsem nasadil malého zajatce na tuto svou vyčnívající část obličeje, takže mužiček by byl dojista býval zabit, kdyby jeho přátelé nebyli od toho upustili, stříleli po mém obličej. Ale

mužičkové byli tak chytrí, že nasadili potom svá kopí a hnali se úprkem na mne, chtějíce mne bodati do boků. Na štěstí jsem měl kabátec z buvolí kůže, jíž nemohli protknouti.

Chtěl jsem však míti mír s nárůdkem, k němuž jsem se dostal tak z nenadání, proto pustil jsem svého malého zajatce pomaloučku na zem a lehl jsem si opět pokojně do trávy. Propuštění zajatcovo vzbudilo mezi lidem nesmírný jásot. Zatím co někteří propuštěného mužička odnášeli ve vítězoslávě, dali se jiní do práce, aby pásky, jimiž má hlava byla přivázána a které se byly uvolnily, zase i ztuha přitáhli a čerstvé kolíky zatloukli. To vše jsem snášel tak klidně, jakoby se nic nedělo. Měl jsem za nejmoudřejší zůstatí bez hnutí ležeti, až by nastala noc. Poněvadž moje pravá ruka nebyla již spoutána, mohl jsem se snadno docela vyprostíti. Až bych však byl volný, mohl jsem podstoupit! boj i s největším vojskem Liliputským, neboť jsem byl přesvědčen, že hejno komáru a kobylek mi bylo dalo více práce než tito malí tvorové.

Však štěstí mi vykávalo jiný osud. Když lid viděl, že jsem klidný, ustali vojáci na mne dále šípy svými dorážeti. Za to jsem po chvíli zaslechl blíže svého pravého ucha lomoz, jaký bývá, když tesaři nějaké stavení vztýčují. Toto klepání a bušení trvalo asi hodinu, když jsem uslyšel velení: „Langro dehul san!“ (totiž po česku: „Uvolnit hlavu!“). Tak bylo zvoláno zrovna vedle mne, i cítil jsem, jak provazy a pásky na pravé straně mé hlavy byly přeríznuty. Ovšem jsem obrátil ihned, jak jen mi to bylo možno, hlavu na levo, abych viděl, jaký účel asi mělo ono bouchání. Tu jsem spatřil dřevěné lešení zvýší půl metru, k němuž byly přistaveny dvoje schody. Ze středu lidu však vystoupil důstojně mužiček, jenž byl trochu vyšší a štíhlejší než ostatní. Na každý způsob byl to nějaký pán od stavu, neboť jeho svrchní šat vybíhal v bohatě zdobenou vlečku, kterou neslo za ním páže o něco delší než můj malíček. Dva jiní tlustší pánové šli po boku onoho velmože a všichni čtyři vystoupili potom slavnostně a za úplného ticha na lešení.

Přišed nahoru velmož, postavil se až k zábradlí lešení a měl ke mně velikou řeč. Ačkoli mluva jeho mi zněla docela cize, takže na mnohých místech jeho řeči měla podobnost s kvákáním a pískáním myší, seznal jsem přece z jeho posunků, že mi hrozí trestem, jestliže bych se odvážil vztáhnouti ještě ruku na někoho z lidu; s druhé strany však dal mi na jevo svoji útrpnost s mým ubohým postavením a činil mi rozličné sliby, jestliže se budu způsobné chovati.

Vzdychl jsem a pozdvihl jsem levou ruku a oči ke slunci, jakoby mělo býti svědkem, že jsem nejlepší a nejmírnější člověk na světě. Tak tomu také

bylo v tom okamžiku, neboť jsem byl nejen až na smrt vysílen, ale měl jsem i veliký hlad a nemohl jsem se zdržeti, abych to nedal tím na jevo, že jsem napodobuje nápadně žvýkání a polykání, strčil při tom jeden ze svých prstů do úst. Bylo to sice trochu nezpůsobné, ale aspoň mi k mé spokojenosti porozuměli.

Jakmile Hurgo — tak totiž ostatní jmenovali vznešeného pána na lešení, jenž, jak se zdálo, byl ministrem války — spatřil moji němohru, vysvětlil hned lidu bázlivě okolo stojícímu, že nejsem žádný lidožrout, nýbrž že toužím jen po obyčejném pokrmu. Tu domorodci opět zajásali, jali se čile sem a tam pobíhati a přivlékli se všech stran potraviny.

Hurgo sestoupil s lešení a rozkázal postavit několik žebříků k mému boku. Asi sto domorodců po nich vystoupilo až nahoru a dávali mi až k ústům košíky masa. Bylo to, jak jsem poznal, maso rozličných zvířat. Vše bylo nadmíru chutně upraveno, ale každé jednotlivé jídlo bylo pro mne jen malým soustem. Smažená kuřata a pečené husy jsem strčil najednou do úst, menších opeřenců snědl jsem třicet kusů najednou a k tuctu skopových kýt a vepřových žebírek jsem mohl vžiti do úst vždy ještě tři bochníčky chleba, z nichž každý byl tak veliký jako lískový oříšek. Zatím co jsem takto jedl, procházeli se malí ti kuchařkové po mém tele a projevovali neustále svůj úžas nad mojí velikostí a mou báječnou chutí k jídlu.

Když jsem byl jakž takž nasycen, dal jsem znamení, že bych se rád také napil. Ihned dobří ti malí lidé přivalili jeden ze svých největších sudů, vytáhli jej s velikou dovedností až nahoru na mne, přikutáleli jej na moji ruku a vyrazili mu dno. Vypil jsem jej na jediný doušek, což nebylo nic divného, neboť obsahoval sotva tolik jen tekutiny, kolik se vejde do slepičího vejce. Však poněvadž nápoj chutnal velmi příjemně, prosil jsem ještě o druhý, třetí a čtvrtý soudek, jež jsem všechny tímž způsobem vyprázdnil. Ale, běda! Když jsem dával na srozuměnou žádost, aby mi dali ještě trochu více ušlechtilého toho moku, bylo mi oznámeno, že nic již není. Někteří z nejveselejších mezi malými těmi lidičkami mne vyzvali, abych prázdné sudy zahodil, ale napomenuli zároveň dole stojící, aby se měli na pozoru. Ačkoli jsem svoji levice nikdy v házení nebyl cvičil, chtěl jsem nářůdku učiniti přece nějaké potěšení: proto popadal jsem soudek po soudku a všecky jsem je vyhazoval, takže létaly daleko a vysoko vzduchem. Vidouce takovou sílu a mohutnost, pidimužící vypukli v nekonečný jásot, tancovali mi po prsou a volali: „Hekina Degn!“ (totiž po česku: „Zdar hosti našemu!“).

Musím se přiznati, že mně přes toto lichocení přišla chuť třicet nebo

čtyřicet těchto panáčků najednou popadnouti a na zem hoditi, ale za jedno byl jsem dal Hurgovi ujistění, že jsem naprosto mírumilovný člověk, a potom malí ti lidé mne právě s takovým nákladem a tak štědře byli pohostili, že by bývalo nevděkem ode mne, jejich pohostinství tak špatně spláceti. Choval jsem se tedy tiše, ale musel jsem žasnouti nad neohrožeností těchto mužiků, kteří drže jako mouchy po mém těle se procházeli, ač opětovně byli viděli, jakou mám sílu ve své levé ruce.

Jakmile Hurgo spatřil, že už nežádám ničeho k jídlu, vystoupil po mých lýtkách až na mé pravé koleno, kráčel odtud s tuctem družiny k mému obličej, podal mi plnou moc s císařskou pečetí, mluvil asi deset minut, ne hněvivě, ale s velikou rozhodností ke mne a ukazoval při tom několikrát v tom směru, kde jsem byl viděl ležeti město. Ze všeho mohl jsem seznati, že obyvatelé byli vyslali posla do hlavního města, aby podal císaři zprávu o mém příchodu do země, a že císař nyní vydal rozkaz, by mne dopravili ihned do jeho sídla panovnického.

Na slova ta kývl jsem záporně svojí volnou rukou, položil jsem ji na pravou ruku, potom na hlavu a na tělo. Tím chtěl jsem naznačiti, že si přeji volnosti. Jeho Excellence — Hurgo — mně úplně porozuměl, ale potřásl na znamení nesouhlasu hlavou, obemkl malou levicí své pravé zápěstí a dal mi tím na srozuměnou, že musím býti odveden jako zajatec, ale že dostanu jídel a nápoju v hojnosti, jestliže se budu řádně chovati.

Tu jsem se přece do opravdy rozzlobil a pokusil jsem se ještě jednou roztrhnouti svá pouta, ale opět jsem ucítil bodání šípů v obličej a na rukou, jež byly již pokryty puchýři; také jsem cítil, že mi vězí ještě několik šípů v kůži, a ježto jsem zároveň spatřil, jak počet mých nepřátel roste, dal jsem na jevo, aby se mnou činili, co chtějí.

Na toto vyjádření Hurgo počal se vesele tvářiti, potom se vzdálil velice zdvořile se svým průvodem, při čemž na okolo stojící ještě zvolal: „Peplom selan!“ (totiž: „Uvolněte ho!“). Tu přispěchalo množství obyvatelů ke mně a rozvázali provazy na mé levé straně, takže jsem se mohl obrátiti na pravou; jiní pak přišli s libovonnou masťou a potřeli mi obličej a ruce, načež bolesti, jež rány od šípů mi způsobily, ustaly. Tato okolnost, jakož i občerstvení, jež mi způsobily opravdu velmi výživné pokrmy a nápoje, činily mne ospalým. Jak mi později bylo řečeno, spal jsem plných osm hodin, a nebylo divu — vždyť lékaři byli na rozkaz císařův přimíchali do vína, jež mi bylo podáno, uspávacího prostředku. Zároveň dozvěděl jsem se také, že rozkaz k mému zajetí byl vydán od císaře. Jak jsem správně byl tušil, byl Jeho Veličenstvo, když mne našli spícího na pobřeží po mém

přistání, ihned rychlými posly zpraven o této události, načež ve státní radě bylo usneseno, aby mne ve spánku tak, jak jsem to vyprávěl, spoutali a zatkli. Dále mělo mi býti dáno dostatečně jídla a nápoje a měl stroj býti k mému převezení dopraven do hlavního města.

Jest pak všeobecně známo, že Liliputám mají velikou dovednost ve stavbě strojů. Císař na příklad má takový umělý stroj dřevěný, který jest neméně než dva metry dlouhý a metr široký a spočívá na dvaceti dvou kolech. Slouží ku dopravě stromů a jiných věcí, velmi těžkých. Často mocnář dává své největší válečné lodi, z nichž některé jsou aspoň až půltřetího metru dlouhé a metr široké, hned na místě, kde roste stavební dřevo, zbudovati a na ohromném tom stroji dává je dopravovati na moře. Takto bylo tedy na rozkaz císařův pěti stům tesařů poručeno dopříviti tento stroj na místo, kde jsem odpočíval. Jestliže již dlouho trvalo, než pět set dělníků dopravilo dřevěnou tu kostru s vozu k mému boku, byl to teprve kus perné práce pro domorodce, vyzdvihnouti mne a položití na stroj, kterýž byl aspoň šest centimetrů vysoký. To pořídili takto: nejprve dopravili ohromný ten stroj docela ke mně, potom pět set tesařů přivléklo osmdesát kolů, z nichž každý měl třicet centimetrů délky. Polovice těchto kolů byla zaražena po mé levé straně, druhá polovice po pravé. Nahoře na kolech byly připevněny kladky a přes ně šly provazy tak tlusté jako silný motouz. Provazy byly opatřeny háky, v nichž visely smyčky, kterými byly mi obtočeny ruce, krk, život a ramena. Když tyto rozsáhlé přípravy byly vykonány, dostalo devět set nejsilnějších mužů rozkaz, vžiti provazy na jejich koncích, a zatím co vrchní mistr práci svého mužstva řídil velením: „Uf, hup! Hup, uf !“, vytahovalo mne devět set dělníků vždy o kousek výše. Když už jsem se dosti vysoko ve vzduchu vznášel, byl mi vůz vsunut pod tělo a byl jsem naň uvázán. To všecko mi vyprávěli až potom, neboť za celého toho postupu jsem neprocítl ze svého tvrdého spánku.

Když jsem ležel na stroji, bylo do něho zapraženo tisíc pět set koní, aby mne dotáhli do hlavního města. Byla to nejkrásnější zvířata, jež císař měl; každé z nich mělo výšku pul druhé pěsti a délku asi čtrnácti centimetrů. Koně měli nádherné hřívy a dlouhé ohony a jejich postroje byly bohatě stříbrem vykládány. Ačkoli táhli vši silou, přece cesty málo ubývalo. Urazili jsme asi čtyři hodiny, když povoz zastavil, aby koně si trochu odpočinuli. Tu se stala žertovná příhoda. Poněvadž císař mi nedůvěřoval, bylo obdrželo tisíc mužů tělesné stráže rozkaz, aby jeli podél mého vozu. Pět set z nich neslo pochodně; druhá polovice byla ozbrojena šípy a luky a připravena hned na mne střeleť, jak bych se pohnul. Když pak se vůz

zastavil, napadlo jednoho mladého důstojníka tělesné stráže, aby se obveselil tím, že by prozkoumal velikost mé dutiny nosní. S tím úmyslem vystoupil na povoz, vyšplhal se po mých nohou a vstoupil směle před otvor výběžku mého obličejce. Tam stanul, tasil meč a vrtal mi jím v nose. Malý ten předmět lechtal mne jako stéblo slámy, takže jsem kroutil všelijak obličejem; konečně však vypukl jsem v tak hrozný: „tia-a-a-a-cí!“, že drzý důstojník byl ihned prvním vlhkým proudem vzduchu mého nosu smeten jako pleva a že dosti tvrdě s vozu sletěl. Na štěstí malý hrdina nevezal žádné další pohromy, nežli že od svých druhů stržil si pořádný výsměch.

Po této malé příhodě pokračováno bylo v cestě. Ježto se nestala již žádná nehoda, byli jsme již třetího dne ještě jen sto metrů od bran městských. Císař přišel nám s veškerým dvorem vstříc a vyslovil přání, vystoupiti na „Quinbus flestrin“ čili „člověka horu“, jak mne nazýval; ale vysocí hodnostové říše nikterak nechtěli strpěti, aby Jeho Veličenstvo vydával se v takové nebezpečnosti.

Vůz zastavil se konečně za městem před starým chrámem. Tento chrám byl největším stavením v celé říši. Lid pokládal jej za znesvěcený, neboť byl před několika lety potřísněn vraždou, proto zlaté nádoby a ozdoby byly odneseny. Tato prázdná budova byla mi vykázána za byt. Veliká brána, obrácená k severu, byla metr vysoká a půl metru široká, takže jsem zcela pohodlně se mohl protáhnouti. Na každé straně této brány bylo malé okénko. Nad jedno z oken dvorní kovář napjal jedenadevadesát řetězů, tak velikých, jako naše dámy na nich hodinky nosívají. Tyto řetězy byly asi sto čtyřicet centimetrů dlouhé a byly jedním a šedesáti zámky k mé levé noze připevněny.

Naproti chrámu, na druhé straně silnice, stála ve vzdálenosti pěti metrů věž, aspoň sto šedesát centimetrů vysoká. Císař s nejvyšší šlechtou svého dvora na ni vystoupil, aby se na mne díval svým kukátkem. K témuž účelu přišlo aspoň sto tisíc lidí z města a neméně než deset tisíc z nich vystoupilo, přes zákaz stráží, na mé tělo po žebřících, až vyšlo veřejné svolání, které tuto odvážlivost pod trestem smrti zakazovalo.

Když Hurgo viděl, že jest mi nemožno své řetězy rozlomití, dal všechny provazy, jimiž jsem byl spoután, přerážnouti. Ježto řetězy na mé levé noze byly dosti dlouhé, takže jsem se mohl pohybovati, vstal jsem a chodil jsem v polokruhu. Ale kdo popíše hluk a úžas lidu, když spatřil č i o v ě k a horu vstáti a choditi! Jedni jásali, druzí plakali radostí nad neslýchanou tou podívanou; jedni samým potěšením kozelce metali a opět jiní točili se

GULLIVEROVY CESTY A DOBRODRUŽSTVÍ V ZEMI TRPASLÍKŮ A OBRŮ

jako vlčky kol sebe samých a při tom výskali, takže mě až uši bolely, protože jsem se celou délkou natáhl a branou do chrámu vlezl, načež lid se rozešel.

KAPITOLA DRUHÁ.

Gulliver seznámí se s císařem Liliputským, dostane nový oblek, naučí se jazyku té země a získá si svým mírumilovným chováním nejvyšší přízeň. Prohledají mu kapsy. Strašný účinek výstřelu z bambitky.

Druhého dne, ještě před východem slunce, vylezl jsem opět ze svého obydlí, neboť jsem jen málo byl spal, protože se mi nedostávalo pohodlného lože. Když slunce v plné nádheře vystoupilo na modré klenbě nebeské, prostírala se krajina přede mnou jako překrásná zahrada. Pole podobala se pravým květinovým záhonům; byla pravidelně ohraničena a střídala se se zelenými lesy. z nichž jeden měl asi pět čtverečních metrů výměry. Výšku stromů jsem odhadoval na půl až tři čtvrti metru. Na blízku spatřil jsem sídelní město, které se daleko rozprostíralo; podobalo se městu malovanému na divadelních kulisách a jeho domy, jak se mi zdálo, mi po kolena sáhaly.

Ještě jsem byl pohřížen v neobyčejnou tu podívanou, když jsem najednou zpozoroval, jak císař se skvělou družinou přijížděl ke mně. Jeho kůň byl ušlechtilého plemene a výborně ojezděn, přece však se vzepial spatřiv mne, neboť muselo se mu zdát, jakoby hora nějaká před ním se pohybovala. Ale císař se rytířsky držel v sedle, až přispěchali jeho průvodčí a uchopili koně za uzdu, takže Jeho Veličenstvo mělo kdy sestoupili.

Vznešený pán přistoupil až na jistou vzdálenost blíže ke mně a vzhlížel pln podivu ke mně vzhůru. Byl o šířku nehtu u mého malíčku větší než jeho dvořané, měl velmi hezké, nadmíru mužné tahy obličej s mírně zahnutým nosem a majestátní držení těla. Abychom se vzájemně mohli snáze pozorovati, lehl jsem si na bok, takže jeho obličej byl s mým ve stejné výši, kdežto pán sám z opatrnosti se držel ode mne asi na dvě stě centimetru. Však později jsem ho vídal často zcela z blízka, ano jednou jsem ho držel i na ruce, proto nemohu se mýlit v jeho popise. Jeho oděv

byl velmi prostý, polo turecký, polo evropský. Na hlavě měl lehkou zlatou, drahokamy vyzdobenou přilbici, na jejímž vrchole vlálo péro. Držel vytašený meč v ruce, aby se mohl, kdyby bylo třeba, bránili; meč byl čistě lesklý a skoro šest centimetrů dlouhý; pochva a rukověť byly bohatě ozdobeny diamanty. Všecky pohyby vznešeného pána byly velmi půvabné, a jeho celá rytířská bytost svědčila o nadmíru jemném vzdělání. Jeho hlas zněl trochu skrehotavě, ale bylo jej zřetelně slyšeti; i když jsem vstal, mohl jsem jej slyšeti.

Když vznešený pán se mne byl dosti napro- hlížel, rozkázal svým kuchařům a sklepinistrům, aby mi podali jídla a nápoje. Pohotově stojící služebnictvo Jeho Veličenstva postrkovalo mi potravu v jakési krabici na kolečkách, až jsem jí mohl dosáhnouti. Na dvaceti vozíčkách byly naloženy různé pečeně, na deseti byly hliněné nádoby s lihovými nápoji. Každý vozík mi dodal dvě až tri sousta; nápoj veškerých nádob slil jsem do jednoho z vozíků a vyprázdnil jsem jej na jeden doušek.

Císařovna a mladí princové a princezny byli zas po svém neméně nádherně oblečeni nežli císař, takže se mohlo zdáti, jakoby na místě, kde stáli, byl rozprostřen koberec, v němž velmi uměle obrazy zlatém a stříbrem jsou vetkány. Seděli s průvodem mnoha dam v malé vzdálenosti na židlích a s velikým úžasem na vše to hleděli. Jeho Veličenstvo prokázal mi čest osloviti mne, ale nemohli jsme se dorozuměti. Taktéž přítomní učenci nemohli se baviti se mnou, neboť nechtě jsem mluvil jakkoli: německy, hollandsky, latinsky, francouzský, Španělsky nebo po vlašskou — všechna moje námaha, aby mi bylo porozuměno, ukázala se marnou. —

Po dvou hodinách dvůr se vzdálil; hned potom spousta luzy přikvačila a hleděla se dostatí co nejbliže ke mně. Někteří z těchto lidí malých byli tak drzí, že na mne šípy vypouštěli, když jsem před svým domem seděl na zemi. Kdo ví, k čemu by bylo došlo, kdyby vojenský plukovník nebyl dal rozkazy sesílití stráž a zatknouti šest největších pobuřovačů. Dal tyto zlomyslné chlapíky, z nichž jeden by milé byl málem oko vystřelil, spoutati a uznal za nevhodnější trest mně je vydati. Oddělení vojinů se spuštěnými kopími přihnalo zajatce až ke mně. Popadl jsem je všechny svou pravou rukou, strčil jsem jich pět do kapsy svého kabátu a dělal jsem, jakobych šestého chtěl živého spolknouti. Hoj, jak mužiček vrněl a křičel, když jsem mu zuby ukázal! I vojenský plukovník a jeho důstojníci začali se třásti, když jsem ještě svůj dlouhý kord z pochvy vytasil a blýskal jsem lesklou čepelí na slunci!

Uznal jsem však za dobré rozčileného národku nenechávati dlouho

ve strachu, proto užil jsem kordu k tomu proseknouti pouta zajatcova. Učiniv tak, postavil jsem mužíčka jemně na zem, poklepl jsem ho ukazováčkem na záda a pustil jsem ho. Ovšem uháněl úprkem odtud. Potom jsem vyndal ostatních pět z kapsy, abych je také pustil na svobodu. Postaviv je na zem zatleskal jsem několikrát rukama a zvolal jsem: „Husa—sa—sa!“ Tu mužíčkové leknutím jako žáby skákali do výšky, rozutíkali se potom jako zajáci, když uslyší výstřel myslivcův, na všechny strany, při čemž někteří klopýtli a jiní tak podivné kotrmelce prováděli, že kolem stojící lid měl velikou radost z této podívané a mně pochvalně jásal vstříc.

Když císař o tom slyšel, byl taktéž jat radostí a ještě téhož dne obdržel jsem několikery důkaz jeho milosti. Mezi jiným dvě stě dvorních sluhů přivleklo šest set peřin náležejících domorodcům, z nichž mi tři sta švadlen připravilo lože. Sto padesát těchto peřin dohromady sešitých tvořilo délku a šíř zíněnky jedné; čtyři takové zíněnky byly položeny na sebe a přece cítil jsem pod sebou velmi nepohodlně tvrdost leštěné podlahy. V témž poměru byly i moje polštáře, prostěradla a přikrývky. Zároveň byl také pětistům krejčích dán rozkaz ušiti mi nový kabát, protože můj starý byl již velmi rozedrán od té doby, co naše loď byla ztroskotána. Páni krejčíkové velice se chlubili svým uměním, neboť byli nanejvýš vkusně oblečeni a vypadali jako vyfintění a vyžehlení.

Jeden z těch uhlazených pánů byl mi zvláště nápadný. Měl na hlavě aksamitovou červenohnědou točenku, na těle zelenavě žlutou halenku a na krku široký bílý límec. V ruce držel hul, bezpochyby loket, kterouž jako velitel mával. Žádal mne znameními a za mnohých poklon, abych trochu poklekl, že by mi rád vzal míru.

Když jsem byl vyplnil jeho přání, vyšvihl se na lešení, jež blíže mne stálo, a udílel svoje rozkazy. Podle všeho byl vrchním mistrem poctivého cechu krejčovského. Často vyrážel ze sebe zvláštní zvuky, jež byly dosti podobny cvrkání cvrčkovu. Poznal jsem, že byl asi nespokojen něčím, co jeho podřízení provedli. Na jeho rozkaz byl přivlečen žebřík, který sahal od podlahy až k mému krku. Jeden z krejčíků vystoupil zmužile až na nejvyšší příčel a spouštěl potom od límce u mého krku šňůru olověným závažím opatřenou tak daleko po mých zádech, až se shodovala s délkou mého kabátu; jiní mi změřili délku rukou a moji tloušťku a šířku; dvě stě dvorních lokajů přivezlo ze skladiště veškerých obchodníku hlavního města na vozíčkách a nosítkách potřebné látky: sukno, na podšívku, niti atd.; a když to vše až do posledního knoflíku bylo po ruce, mužíčkové jali

se oháněti svými nástroji: kreslili stříhy, měřili, stříhali a šili s takovou horlivostí, až šat byl hotov a tak krásně vypadal, jakoby byl utkán z jednoho kusu, neboť krejčí liliputští šijí, jako skřítkové v pohádce, tak jemnými jehlami a tak tenounkou nití, že švů pouhým okem nelze ani viděti.

Kromě toho přišlo ke mně dvanáct matematiků, kteří velmi důvtipnými přístroji vypočetli můj tělesný obsah. A když shledali, že by ze mne, kdybych byl dřevěný špalek, mohlo býti vyřezáno právě jeden tisíc osm set a čtyřiaadvacet Liliputánň, císař hned nařídil, aby mi denně přesně tolik jídla a pití bylo podáváno, kolik by j eden tisíc o s m set a čtyřiaadvacet dospělých domorodců ku své denní výživě spotřebovalo. Ale protože v hlavním městě nebylo lze sehnati tolik potravin, císař vydal rozkaz, dle něhož všechny vesnice v okrese každé ráno mely dodávati pro mne dvanáct volů, čtyřicet ovcí a tolikéž kusů vepřového dobytka, mimo to chleba a vína, co bych potřeboval. Takto žil jsem vlastně bez další starosti, neboť ani jsem netušil, že přes všecku laskavost, která mi byla prokazována, bylo jak u dvora, tak i mezi lidem mnoho takových, kteří proti mně mluvili. Jedni rozšiřovali řeči, že dříve nebo později roztrhám svá pouta a kol do kola vše zpustoším; jiní nazývali mne žroutem a prorokovali všeobecný hlad, jestliže v čas ještě nebudu odstraněn.. Teprve později jsem se dozvěděl, že v radních shromážděních několikrát bylo ujednáno, že mám býti bud vyhladověn neb otravnými šípy usmrcen; jen bázeň, že by zápach tak veliké mrtvoly mohl v zemi způsobiti mor, zdrželo prý spiklence od provedení jich vražedného záměru.

Při všem tom Jeho Veličenstvo zůstával mi neustále v milosti nakloněn. Na jeho rozkaz šest set mužů, pro něž na obou stranách mého obydlí byly rozbity velmi úhledné malé stany, muselo býti ve dne v noci pohotově k mé obsluze; tři sta krejčích pracovalo pro mne o druhém vkusném obleku dle módy země, který však jim dal tolik práce, že ho ani nedokončili; šest učenců, nejvtipnější a nejučenější hlavy, jež v říši bylo lze vynajiti, mělo nejvyšší rozkaz učiti mne jazyku zemskému, aby Jeho Veličenstvo mohl se mnou se baviti a můj původ, jakož i moje další záměry zevrubně vyšetřiti. Konečně koně císařovi, jakož i koně vysoké šlechty a důstojníků měli denně přede mnou v ježdění býti cvičeni, aby si zvykli mé osobě a aby se neplašili, a aby tím především Jeho posvátné Veličenstvo nepřišlo opět v nebezpečensství, že by vzepnoucím se koněm bylo ze sedla vyhozeno.

Těchto rozkazu každý co nejpresněji uposlechl, jmenovitě učenci dali

si veškeru práci naučit! mne zemskému jazyku, kterážto námaha nezůstala bez výsledku, ježto mám výborné vlohy k naučení se cizím jazykům. Již po třech nedělích rozpředla se mezi mnou a císařem, jenž hodinám skoro denně nějaký čas býval přítomen.

„Quinbus flestrine!“ (totiž „člověče horo nebo horo člověče!“), pravil císař blahosklonně, „jsi velmi pozorný žák, vypros si nějakou milost!“

„Boží požehnání budiž s Vaším domem a s Vámi, Císařské Veličenstvo!“ zvolal jsem, padnuv na kolena před Jeho Veličenstvem a ruce spínaje. „Pro mne není jiné milosti než tato: dejte mi snili pouta a darujte mi svobodu!“

„Slunce jest hvězdou dobrých, a časem datle dozrávají,“ císař odvětil vážně: „Svobody, Quinbus flestrine, ti posud nemohu zjednati?“

Odpověděl jsem: „Slunce pohybuje se bez přestání; kdy však jím datle v mé zahradě dozrají?“ „Buď moudrý a trpělivý, Quinbus flestrine!“ těšil mě císař, „staneš se svobodným, jakmile zemským jazykem tak plynně budeš mluvit, abys v něm mně a říši přísahat i mohl věčný mír. Až dotud budu péči míti, aby s tebou s veškerou mírností bylo nakládáno.“

Několik dní po této rozmluvě Jeho Veličenstvo císař přišel opět ke mně provázen jsa dvěma úředníky říše. Přistoupil s nimi ke mně a pravil svým trochu ostrým hlasem velmi důvěrně: „Bez urážky, milý Quinbus flestrine! Po zákonech mé říše každý zajatec musí dát se prohlédnouti, zdali nemá u sebe věci států nebezpečných. Bezpochyby jsi přinesl s sebou zbraně, jež ve tvé ruce jsou asi nanejvýš nebezpečné, jsou-li přiměřeny tvojí velikosti.“ Při této podivné řeči císař nedůvěřivě na mne pohlédl a na okamžik umlkl; očekával patrně uspokojivou odpověď. Dal jsem tedy dílem znameními, dílem slovy na jevo, že jsem milerád hotov se svléci a své kapsy před očima Jeho Veličenstva vyprázdniti. Vznesený pán zdál se tím býti upokojen, neboť pravil ke mně dále: „Po zákonech mého království žádný z mých poddaných nesmí se před mýma očima odstrojiti, pamatuj si to! Musíš se dáti prohlédnouti od dvou mých úředníků. Víím, že se to bez

tvého souhlasu a přispění státi nemůže. Ale nebudeš se tomu zajisté vzpírati,“ doložil dobrotivě, „neboť vše, co se ti odejme, bude ti opět vráceno, jakmile budeš na cestě ze země naší.“

Uznával jsem za nejmoudřejší nečiniti odporu, nýbrž podrobiti se domácím zvyku, proto dal jsem Jeho Veličenstvu znameními na jevo, že moje osoba jest úředníkům vyšetřujícím k službám. Nanejvýš byv potěšen mojí ochotou císař uchýlil se opět do své residence, aby tam vyčkával výsledek prohlídky. Úředníci pak mne prosili zdvořile, abych jim při

konání jejich povinnosti byl nápomocen. Pozdvihl jsem je do výše a nechával jsem je putovati z kapsy do kapsy.

Po nepřilíši dlouhé době byli se svou prací hotovi. Postavil jsem je opět na zem, aby mohli Jeho Veličenstvu podati zprávu. Měli s sebou papír, péro a inkoust a sepsali potom zevrubný seznam všeho, co byli našli a důkladně prohlédli. Když byli hotovi, odevzdali zprávu císaři. Tato pak zněla, jak následuje:

Předně: v pravé kapse velkého člověka hory čili hory člověka nenašli jsme po důkladné prohlídce nic více nežli náramný kus hrubého sukna, tak veliký, že by mohl sloužiti za koberec na podlahu v parádním sále Vašeho Veličenstva.

Po druhé: v levé kapse velikou stříbrnou bednu s víkem z téhož kovu, jehož jsme však my prohlížející nadzdvihnouti nemohli, poněvadž byla pro nás příliš těžká. Protož prosili jsme člověka horu, aby nám bednu otevřel. Jeden z nás vstoupil do vnitř a dostal se až do prostřed nohy do silně hnědého hrubého prachu, podobného tříslu koželužskému, kterýžto prach nám vlétl do obličeje a nám oběma způsobil dlouhotrvající, prudké kýčání.

Po třetí: v pravé kapse vesty vězel veliký svazek, který byl ovinut silným provazem; když jsme jej s velikou námahou otevřeli, seznali jsme, že sestává z množství bílých listů, jež z největší části jsou pomalovány černými obrázky. Po našem nejpokornějším mínění jsou to nanejvýš podezřelé tajné značky psací, z nichž každá je z polovice tak veliká jako dlaň naší ruky.

Po čtvrté: v levé kapse vesty ležel kostěný nástroj, jehož široký hřbet posázen jest řadou špicatých kolů. Tímto nebezpečným nástrojem člověk-hora jezdí skrze své dlouhé vlasy, aby je v pořádku udržoval.

P o p á t é: ve velké kapse v pravo v jeho tesné přiléhajících Panfu-to (totiž nohavicích), našli jsme dva duté, více než zvíci muže dlouhé železné sloupy, dřevem vykládané, na jejichž vnějších stranách vyčnívají dva veliké kusy železa zvláštních tvarů. Také v levé kapse nalézal se podobný stroj, který však se skládal jen z jediného dutého pilíře. K čemu člověk-hora těchto podivných nástrojů potřebuje, nemohli jsme se dopátrati, ačkoli jsme si dali všemožnou práci, bychom se s ním v té věci dorozuměli.

Po šesté: do dvou dalších kapes nemohli jsme vniknouti. Skládají se ze dvou širokých výstřížků na horní části jeho Paníu-to, jež však napětím jeho těla tak úzce jsou uzavřeny, že se nám nepodařilo jimi se protáhnouti. Z výstřížku na pravo visel silný stříbrný řetěz. Když hora člověk vzal za

ten řetěz, objevila se na jeho konci velká okrouhlá schránka, zhotovená napolo ze stříbra, napolo z nějakého jiného průhledného kovu. Pod průhlednou stranou spatřili jsme okrouhlou desku porculánovou, na níž v kruhu několik podivných obrazců jest umístěno. Uvnitř stroje jest asi zavřeno nějaké neobyčejné zvíře; vystrukuje dvě dlouhá, pohyblivá chapadla z prostřed porculánové desky. Když hora člověk tajemnou kouli dal nám k uším, slyšeli jsme zřetelně, jak bez přestání vyrážela hlučně: „tik-tak! u Tušíme, že toto neznámé zvíře jest bůh, jež hora člověk uctívá, neboť pravil, že mu vždy udává pravý čas, kdy má co dělati neb opominouti.

Po sedmé: z levého výstrižku hora člověk vyňal síť tak velikou, že by mohla rybáři se hoditi v jeho zaměstnání. V síti bylo několik okrouhlých kusů žlutého kovu rozličné velikosti a tíže. Na jedné jejich straně viděli jsme krásné mužské hlavy vyryty, na druhé různá písmena. Jsou-li tyto kovové desky opravdu ze zlata, jak hora člověk nás ujišťoval, musí míti ohromnou cenu.

Po osmé: v jedné kapse svrchního kabátu našli jsme pouzdro se strojem, který se skládá ze dvou velikých kovových obručů s dlouhými, pohyblivými, taktéž kovovými tyčemi. Obruče jsou vyplněny průhlednou hmotou a jsou spojeny mezi sebou příční tyčí nahoře do výše vyhnutou.

Po deváté: jiné pouzdro obsahuje širokou, podlouhlou a velmi lesklou desku ocelovou s hrozným ostrím a tlustým hřbetem. Hora člověk vzal tuto ocelovou plochu z její kostěné schránky a pravil nám, že v jeho zemi jest zvykem seškrabovati jí vlasy s obličejů.

Po desáté: okolo svého těla obrovský ten muž nosí pás zhotovený asi z kůže nějakého báječného zvířete. V levo visí na ní veliký meč, jenž jest ozdoben nádhernou, pozlacenou rukovětí. Na pravo visí široký pytel, oddělený ve dvě příhrady. V jedné z těch příhrad jest několik kulí z velmi těžkého kovu a tak tlustých jako naše hlavy, takže jsme nebyli s to, abychom jednu z nich pozdvihli; druhá příhrada byla naplněna černými zrny tak malého objemu a tak malé váhy, že každý z nás aspoň padesát kusů unesl na dlani

My nejpokorněji podepsaní, majíce čest předložití Vašemu Veličenstvu zevrubný seznam všech věcí, jež v obsáhlých schránkách a příhradách jednotlivých částí oděvu u hory člověka se nacházejí, nemůžeme než poznamenati, že řečený hora člověk se k nám za oné prohlídky choval s největší zdvořilostí a že tím osvědčil náležitou úctu k nejvyššímu rozkazu. Nicméně zdá se nám, že předměty pod číslem 5. a 9.

uvedené jsou povahy velmi nebezpečné. Také obsah bedny č. 2. přichází nám podezřelým, však rozhodnutí o tom nenáleží nám.

Podepsáno a pečeti opatřeno dne 4. měsíce 8 šťastné vlády Vašeho Císařského Veličenstva.

Flessen Frelok.

Marsi Frelok.

Musím dotvrditi, že oba vyšetřující úředníci, sepisující seznam nahoře uvedený, počínali si právě tak svědomitě jako zevrubně, přece však k zamezení každého omylu bych ještě udal výčet následujících věcí, mého to majetku, jež u mne byly nalezeny. Byly to: 1. kapesník, 2. t a b a t ě r k a, 3. d e n n í k, 4. h ř e b e n, 5. jedna j e d n o h l a v ň o v á a jedna dvouhlavňová bambitka, 6. kapesní h o d i n k y, 7. sáček na peníz e, 8. brejle, 9. břitva, 10. kord a váček na kulky a broky.

Když páni vyšetřující úředníci se svou objemnou listinou se byli vzdálili, aby Jeho Císařskému Veličenstvu zprávu o ní podali, vlezl jsem zpět do svého příbytku, abych si trochu odpočinul. Tohoto dobrodiní mi však nebylo dlouho dopřáno, neboť již za půl hodiny opět se na místě objevil císař v čele 3000 mužů svého nejlepšího vojska. Byl jsem vyvolán. Hned jak jsem se ukázal, obklopilo mne vojsko, držíc pohotově luky a šípy, aby vystřelilo, kdybych se měl vzpouzeti. Potom byl jsem vyzván i vydati všechny věci v seznamu uvedené. Nezdráhal jsem se učiniti to, zvláště když mi, jak známo, dříve již řekli, že se mi všechno opět vrátí, jakmile budu zemi opouštěti.

Nejprve chtěli na mně můj kord. Když jsem jej i s pochvou a vším ostatním příslušenstvím přinesl, poručili mi, abych jej tasil. Učinil jsem tak a postavil jsem se při tom jako šermíř a čepelí jsem mával. Obnažená zbraň blýskala se v jasné záři sluneční tak, že okolostojící zrak přecházel; vyráželi hlasité výkřiky svědčící dílem o leknutí, dílem o překvapení. Jeho Veličenstvo poručilo mi tudíž, abych kord opět zastrčil do pochvy a abych jej v jisté vzdálenosti od sebe na zem položil. Tomuto vyzvání jsem vyhověl, pokud to moje pouta dovolovala.

Potom chtěli na mně stříbrnou bednu s podezřelým obsahem. Vytáhl jsem svoji tabatěrku a poučil jsem panstvo, jak jen bylo možná, že hnědý prach, jež obsahuje, připravován jest z usušených listů jisté rostliny a že

působí velmi blahodárně, jestliže ho dáme čas od času do nosu, dráždě vnitřní jeho sliznice a působě tím zdravé otřesení celého těla. Potom otevřel jsem tabatěrku a vyzval jsem některé z pánů okolostojících, aby si jako já vzali šňupeček. Sáhli po něm trochu váhavě a dali si jen velmi málo do svých nosičku, ale přece se zdálo, že je tabák notně štípe, neboť činili ihned nejpodivnější posunky a začali tak vesele kýchat, že to i císaře neobyčejně obveselilo.

Nyní došlo na vydání schránky s domnělým zvířetem, totiž mých hodinek. Jakmile císař zvláštní tu věc uviděl a spozoroval jeho podivuhodný život, projevil hned žádost, aby tvora toho blíže mohl pozorovat! a se svými učenci zevrubně prozkoumati. Dva z největších mužů jeho tělesné stráže museli tedy hodinky ihned, jak mi byly odebrány, donésti do paláce, což provedli tak, že je zavěsili na tyč a odnesli na zádech, jako u nás bednáři nosívají sudy pivní.

Potom žádali mne, abych vydal duté železné tyče. Vyňal jsem své bambitky, nabil jsem jednu z nich a vypálil jsem ji clo vzduchu. Tím však jsem způsobil nemalé zlo a všechno jsem hrozně polekal. Když zatřeskl výstřel, ubozí ti lidicky padali jako mrtví komáři na zem. Koně pobíhali jako bez smyslů sem a tam nebo stavěli se na zadní nohy a vyhazovali své jezdce ze sedla. Ba i císař, který jinak byl velmi zmužilý, zbledl strachem. Poručil, aby mi puška, z níž vycházejí takové hromové rány, ihned byla odňata a se všemi mými věcmi odnesena. Potom se vrátil do svého paláce, ani na mne nepohlédnuv již. Jak jsem jinak nemohl mítí za to, uvalil jsem na sebe výstřelem jeho nemilost.

Vydání ostatních ještě předmětů nepůsobilo žádných dalších obtíží. Přijelo ihned několik nákladních vozů, největších a nejsilnějších, jež bylo v hlavním městě lze sehnati; můj majetek byl na ně naložen a za silného vojenského průvodu dopraven do zásobáren Jeho Veličenstva. Jenom brejle a hřeben byly mi jako nepostrádatelné věci ponechány. Také moje kapesní hodinky byly mi za několik dní opět vráceny, s poznámkou, že učenci nevědí si rady s tím podivným ozubeným zvířetem, plným koleček; také prý je asi mrtvé, neboť nepohybuje již svými chapadly. S úsměvem vzal jsem si opět své drahocenné hodinky a natáhl jsem je, načež zvíře s kolečky, pokládané již za mrtvé, počalo vesele opět tikati a fukati.

KAPITOLA TŘETÍ.

Gulliver získá si přízeň lidu. Jezdecká cvičení vojenská nu Gulliverovč kapesníku. Podivný nález. Parádní pochod vojska skrze nohy Gulliverovy. Gulliver dosáhne za neobyčejných podmínek svobody. Návštěva sídelního města a císařského paláce.

Nevšední události šíří se vždy rychlostí blesku s místa na místo; proto nebylo divu, že od mého příchodu do Liliputa o ničem jiném nebylo slyšeti, než o „člověku hoře“. Všechen lid, velcí, malí, spěchali do hlavního města, aby ten div mořský spatřili. Nejvyšší hodnostáři říše vykonali u mne uctivou návštěvu, při čemž obyčejně mne co nejpokorněji prosili, abych jim ukázal své „zvíře s kolečky“. Sedl jsem si potom vedle stolu svého vězení, jež jsem si i se židlí urobil z největších stromů císařského paláce, přiložil jsem žebřík k jednomu ze svých kolenou a vyzval jsem vlídně své hosti, aby si vystoupili na mne. Když dostoupili šťastně výše mého kolena, vyzdvihl jsem je na stolní desku, vytáhl jsem hodinky z kapsy a hleděl jsem své hosti poučiti o významu jejich pro měření času. Ovšem jen málokterí mi porozuměli; většina jich odcházela opět, vrtíc hlavou, nicméně zdvořile děkujíc. Jak jsem vylezl ze svého chrámu, byl jsem v okamžiku obklopen nepřehledným množstvím lidu. Z počátku lidé ti malí drželi se v uctivé vzdálenosti ode mne, ale když mne poznali jako bytost nanejvýš dobrosrdečnou, osmělili se a spřátelili se se mnou konečně tak, že mi tančili na rukou a že chlapi i děvčata si hráli v mých kapsách, v záhybech mých šatů a v mých vlasech.

Děti mi činily vůbec velikou radost, neboť byly dobře vychovány. Rodiče a učitelé dávali si všemožnou práci, aby jim vštíplili bázeň boží, spravedlivost, mírnost, udatnost a lásku k vlasti. Po celý den jsou zaměstnány a nikdy nechodí nečinně, i jejich hry směřují k tělesné námaze

a ku cvičení. Jejich oděv je jednoduchý, ale velmi čistotný; jejich potrava jest skrovná, ale velmi zdravá. Nikdy se nestává, aby některé z dítek nemírným požíváním jídla a nápoje nebo snad mlsáním onemocnělo. Chodí vždy skromně a každého zdvořile pozdravují. Bylo mi vždy velikým potěšením vídati je u sebe a dáti se jimi baviti. Tyto zábavy také mnoho k tomu přispívaly, že jsem jazyku liliputanskému rychle se naučil a brzy tak daleko jsem dospěl, že jsem jím plyně dovedl mluvit.

Ze všeho toho císař jevil velikou radost; neboť na náhlé leknuli, jehož jsem mu výstřelem z bambitky byl nahnal, dávno již zapomněl a odpustil mi je. Chodil zas častěji ke mně nežli dříve a vystrojil mně ke cti veliké slavnosti, neboť Liliputáni umějí velmi dovedně pořádati nádherná divadla. Jmenovitě jsou výteční tanečníci na provaze. Již od mládí učí se tomuto krásnému umění, ježto jest zvláště všem těm potřebné, kteří chtějí se ucházeti o veřejný nějaký úřad. Je-li nějaké místo uprázdňeno, uchazeči prosí v žádosti císaře, aby směli Jeho Veličenstvo tancem na provaze pobaviti. Těmto lidem jest potom v určitý den před veškerým lidem podati zkoušku své umělecké dovednosti. Kdo na ztuha napjatém provaze, tak tlustém jako motouz, provede nejvyšší skok, obdrží úřad. Často jsem při takových divadlech vídal, jak prosebníci s velkou snadností provedli onen nebezpečný skok, při němž tanečník na provaze se střemhlav ve vzduchu otočí a přece opět na nohy se postaví, jakmile dopadne na zem. Ovšem tyto zábavy lidové bývají často přerušovány nešťastnými příhodami, ale přihází se zřídka, aby některý z provazolezců spadl s provazu a při tom si zlámal vaz.

Abych i se své strany něčím přispěl k obveselení tohoto, po podívané toužícího náruďku, dal jsem na srozuměnou, že bych taktéž dal několik kousků k lepšímu, kdyby mi byla sňata pouta, jež mi překážejí ve volném pohybu mých údů. Císař nejprve s nedůvěrou přijímal tuto nabídku, ale zvědavost, aby viděl, co umím, přemohla jeho pochybnosti, když jsem dříve ještě ho ujistil, že po každém představení opět dobrovolně se vrátím do svého vězení a že pouta svá beze všeho zdráhání tak dlouho budu nositi, dokud Jeho Veličenstvu bude libo.

Zpozoroval jsem pak, že koně armádní častějším pohledem na moji osobu všechnu bázeň ztratili, pročež jsem vyzval důstojníky, aby se svými zvířaty pres moje ruce a nohy skákali. Jindy vyžádal jsem si několik hůlek zděli metru a ztlouští obyčejného rákosu. Když věci ty s velikou námahou na několika nákladních vozech byly přivezeny, vzal jsem jich osm a vstrčil

jsem je ve čtverhranu tak velikém jako čtvereční metr do země; čtyři jiné jsem přivázal napříč k nim; potom uvázal jsem svůj kapesník na kolíky kolmo stojící a napial jsem jej tak ztuha, až byl natažen jako kůže bubnu. Čtyři příčné trámce upevnil jsem tak, aby vyčnívaly asi šest centimetrů nad šátek, takže tvořily jakousi ohradu.

Když jsem se všim byl hotov, prosil jsem císaře, aby poručil oddělení svých nejlepších jezdců, počtem čtyřadvaceti, na této rovině vykonati cvičení. Jeho Veličenstvu se tento návrh zalíbil a já vyzdvihl jsem zmužilé ty jezdce i s koni na šátek. Jakmile byli postaveni, rozdělili se ve dva tábory, manévrovali proti sobě v potyčkách na oko, stříleli tupými střelami, tasili své meče, prchali a stíhali se, útočili a ustupovali; zkrátka: ukázali výtečnou vojenskou kázeň a vycvičenost. Tato zábava se císaři tak velice líbila, že ji dával po několik dní opakovati. Jednou byl tak milostiv, že se dal sám na šátek vyzdvilmouti a sám velel. Jindy přemluvil docela i svoji choť, ovšem s velikou námahou, aby se dala ode mne ve svých nosítkách vyzdvilmouti, tak že by mohla mí ti úplný pohled na manévry. Na štěstí se při tom nepříhoda žádná nehoda; jen jednou ohnivý kuň setníkův vyhodil a svým kopytem kapesník natrhl. Kuň klesl se svým jezdce a vyvrkl si při tom nohu; setník sám však vyšel bez pohromy, a já svůj kapesník jsem potom, jak jsem uměl, vyspravil.

Již dávno pohřešoval jsem svojí pokrývky na hlavu, neboť v oněch stupních jižní zeměpisné šířky, pod nimiž Liliput leží, jest nejen velmi nepřijemno, ale i nebezpečno bez pokrývky takové býti vydán palčivým paprskům slunečním. Domníval jsem se, že, když jsem byl v ochranném člunu, mi při veslování vichřicí klobouk s hlavy byl stržen a spadl do vody; tu rozšířila se v sídelním městě náhle zpráva o zcela neobyčejném, ale nanejvýš pamětihodném nálezu. Někteří obyvatelé hlavního města na procházce po břehu mořském objevili prý nedaleko místa, kde jsem spící byl nalezen, neživého, válcovitého, černého tvora, značného objemu a více než zvíci muže vysokého. Dole má prý kol do kola přirostlý velmi široký okraj. Někteří srdnatí muži prý několikráte po tomto okraji obešli tu spoustu věžovitou, potom vystoupili druh druhu na ramena, aby dosáhli až vrcholu. Shledali jej plochým a rovným, ale dupáním zpozorovali, že tvor ten uvnitř jest asi dutý. Jakmile jsem o tom zvěděl, poznal jsem, že jde o můj klobouk. Bez prodlení dal jsem tedy Jeho Veličenstvu věděti, jak se věc opravdu má, jakož i o tom, jakého způsobu a užitku nalezený předmět jest; při tom dal jsem lio pokorně prošíti za rozkaz, aby mně můj majetek ihned byl vrácen. Druhého dne také opravdu před mé vězení

přijel podivný povoz, tažený pěti páry koní. Ježto vozkové nebyli s to, aby klobouk na jediný vůz naložili, navrtali do jeho střechy dva otvory a protáhli jimi dlouhé provazy. Ty byly pak přivázány ku postrojům koní, kteří potom klobouk asi půl anglické míle po zemi za sebou vlekli. Poněvadž půda oné země jest na štěstí rovná a jemná, utrpěl klobouk menší škodu, než jsem se obával.

Dva dni po tomto dobrodružství císař rozkázal, aby ta část vojska, která ubytována byla v hlavním městě a jeho okolí, se připravila na pochod. Měl v úmyslu uspořádati velikou vojenskou podívanou, k níž mne také pozval.

Nedaleko sídelního města leží veliká pláň s vysokou, daleko viditelnou věží. Jestliže s této věže vlaje prapor, jest to znamením, že císař tam dává svému vojsku manévrovatí a nikdo z lidu nesmí potom na pláň vstoupiti. Tam jsme se odebrali. Nejprve Jeho Veličenstvo přehlížel jednotlivé oddíly svého vojska, potom dal za vlastního nejvyššího vedení provésti několik potyček na oko; když byly ukončeny, obdržel jsem náhle rozkaz, abych se postavil jako kolos a své nohy dal co nejvíce od sebe. Nevěda ani, co tento rozkaz by znamenal, okamžitě jsem jej vyplnil, dav ruce křížem přes prsa a nohy roztáhnuv. Když se to stalo, poručil císař, aby všechny pluky defilující prošly mezi mými nohama, pěchota v řadách po dvaceti čtyřech, jízda v řadách po šestnácti mužích, při víření bubnu, s vlajíci prapory a založenými kopími, Celý vojenský zástup skládal se ze tří tisíc mužů pěchoty a tisíce jezdců. Byla to pro mne rozkošná podívaná, viděli malé ty vojákky, jichž bych několikerym šlápnutím byl mohl na sta rozdrtit, jak hluboko dole mezi mými nohama se hemžíce, procházejí. Také císaři věc ta činila nekonečné potěšení: jevil velikou radost z toho, že jsem ve svém postoji tak trpělivě vydržel, až bylo po podívané, a vyslovil se o tom ke mně náramně milostivě.

Užil jsem této příležitosti, abych ho opětně poprosil za svobodu. Vrhł jsem se mu k nohám a takto jsem ho oslovil: „Golbasto Momaren Evlamé Gurdilo Shefin Mullu-Ully Gué,“ totiž po česku: „Všech nejmocnější císaři Liliputský, hrozný svému národu jako zima, ale také úrodný jako podzim a útěšlivý jako léto, ó prokaž se přívětivým a líbezným ke mně jako jaro a vrať mi svobodu!“

Císař byl patrně touto neočekávanou promluvou velice překvapen, však nezlobil se na mne a tázal se mne nadmíru vlídně: „Proč žízniš tak po svobodě, jako lev v kleci po prameni?“

„Poněvadž mám touhu po své vlasti, po své truchlící ženě a svých plačících dítkách.“

„Kde pak jest říše, kterou nazýváš svojí vlastí?“

„Daleko na severu, velkodušný císaři, tam, kde rostou pušky hromové a kde pod mocným králem moji bratři, lidé hory, bydlí, četní jako písek při moři.“

Císař uslyšev to, zjevně se lekl, ale rychle se opět vzchopil a pravil:

„A co budeš vyprávěti svému lidu o mně a mé říši, jestliže ti daruji svobodu?“

Pokorně jsem odpověděl:

„Řeknu svým bratřím, že jsi mocnář všech mocnářů, větší postavou než synové lidí, hrdina a válečník, jehož nohy krácejí po středu země a jehož hlava se vypíná až ke slunci.“

A císař jal se mluvití opět dále:

„Co však budou tvoji bratři říkati a činiti, až tě takto mluvili uslyší?“

Pozdvíženým hlasem jsem odvětil: „Veličenstvo, budou žasnouti nad tvou mocí a budou se pokládati šťastnými, jestliže jim ukážeš tvář přívětivou jako jaro.“

Moje slova, jak se zdálo, císaře velice uspokojila; slíbil, že si vše rozváží, a uchýlil se s ministry svými zpět do svého paláce.

Za málo dní potom přišel ke mně Hurgo s několika jinými nejvyššími hodnosty říše. Hurgo mne pozdravil velmi přívětivě a ukázal mi císařskou pečetí opatřenou listinu, v níž byly sepsány podmínky, pod nimiž mohu dosíci svobody. Poněvadž jsem liliputsky sice uměl mluvití, ale pro malé písmo bez brejlí čísti nemohl, natáhl jsem se na zem, načež vyslanci císařovi přistoupili k mému levému uchu, a Hurgo velmi srozumitelným hlasem takto jal se čísti:

Jeho nejvznešenější Veličenstvo s člověkem horou, jež vlny mořské přinesly v naši nebeskou říši, sjednává následující smlouvu, kterouž tento slavnou přísahou má stvrditi:

§ 1. Člověk hora nesmí se vzdáliti z Naší říše, leč by opatřen byl průvodním listem, jenž nese Naši říšskou pečeť.

§ 2. Nesmí bez Našeho svolení vstoupiti do Našeho hlavního města Mildenda; obdrží-li však k tomu Naše dovolení, mají obyvatelé dvě hodiny před tím býti varováni, aby svých domů neopouštěli.

§ 3. Bude-li člověk hora podnikati procházky, nesmí choditi po polích a lukách, ani lehati na vzdělané roli, nýbrž musí se obmezovati na nejhlavnější silnice, při čemž jest co nejpřísněji zavázán nešlapati na těla

našich milovaných poddaných nebo na jejich děti, vozy, koně, psy a t. d.; také nesmí žádného liliputského státního občana bez zvláštního dovolení dotknouti se nebo na ruku bráti.

§ 4. Řečený člověk hora má se osvědčovat! jako Náš věrný spojenec a jmenovitě všechno úsilí vynaložiti, aby pomohl zničiti loďstvo, jímž Náš Naši nepřátelé na sousedním ostrove B l e f u s k u v této době ohrožují.

§ 5. Řečený člověk hora má Naši říši dle objemu jejího pobřeží zevrubně na své kroky odměřiti a Nám po uplynutí dvou měsíců vyměřovací listinu doručiti.

§ 6. Ve svých volných hodinách má veliké kameny, balvany a jiné stavivo dopravit na místo, které ještě bude udáno, abychom pro prince císařského domu mohli dáti obrovský palác vystavěti.

§ 7. Jestliže člověk hora paragrafy právě uvedené bude zevrubně zachovávat a dříve ještě, že jich šetřiti bude, slavnou stvrdí přísahou, má jemu denní odměrek jídla a nápoje, jakéhož k výživě jednoho tisíce osmi set čtyřadvaceti Našich dospělých poddaných potřebí jest, i příště zůstat, on sám pak má v každý čas přístup míti k Naši osobě a i jiné důkazy Naši přízně obdržeti.

Dáno v Našem paláci v Belsuborak u, 12. dne 91. měsíce Naší vlády.

Odpřisáhl jsem tyto články s velkou radostí, ač některé z nich nebyly tak čestné, jak bych si byl přál. Císař byl při tomto slavném obřadě sám přítomen, a já dal jsem mu svoji vděčnost tím na jevo, že jsem se mu vrhl k nohám; ale císař byl tak milostiv, že mi velel povstati, při čemž pravil, že doufá seznati ve mně užitečného služebníka, jenž zasluhuje důkazů přízně, které mi již prokázal a i dále hodlá prokazovati. Rád prý by mi dovolil již nyní vrátiti se do vlasti, ale jeho ministři ho s toho prý sradili, tvrdíce, že muž, který přichází ze země hromových pušek a lidí hor, snadno by se říši Liliputánské státi mohl velmi nebezpečným, jmenovitě dokud říše žije s Blefusky ve stavu válečném.

Trpělivě oddal jsem se svému osudu, neboť byl jsem z té duše rád, že mi zatím pouta na vždy byla sňata. Jakmile se to stalo, prosil jsem Jeho Veličenstvo za dovolení, abych si směl prohlédnouti hlavní město říše. Císař svolil beze všeho k mé žádosti, ale důtklivě mi nakázal, abych dobře šetřil obyvatelů a domů města; také měli obyvatelé Mildendští o mém úmyslu dříve býti zpraveni, aby měli kdy vzdáliti se se silnic a cest a uchýliti se do domů. Na rozích všech ulic byla proto vyvěšena veliká návěští, oznamující městu, že co nejdříve je navštívím.

Mildendo jest vystavěno v pravidelném čtverhranu, jehož každá

strana jest stočtyřicet metrů dlouhá. Jest obklopeno zdi pětasedmdesát centimetrů vysokou, na níž vypínají se vždy od dvaceti do dalších dvaceti metrů silné věže, opatřené nádhernými cimbuřimi. Tyto věže jsou dobře obsazeny vojíny, aby město hlídali a v případech potřeby chránili. Zeď jest tak široká, že Liliputám v dobách míru pohodlně se na ní mohou projížděti.

Když obyvatelé Mildenda v čas o mé návštěvě byli zpraveni, vstoupil jsem do města, překročiv velikou západní bránu. Obě silnice, jež středem jeho křížují a je ve čtyři části dělí, jsou tak široké, že jsem po nich beze zvláštní obezřetnosti mohl choditi; jen do vedlejších ulic jsem nemohl, neboť ty jsou nanejvýš třicet až čtyřicet centimetrů široké.

Když jsem takto chodil, vyzdvihl jsem vždy šosy svého kabátu opatrně do výšky, abych jimi žádnou ze střeš neporouchal nebo snad žlab střešy nebo nějaký arkýř nestrhl; kromě toho pohyboval jsem se ku předu jen velmi zvolna a ne přímo před sebe, nýbrž bokem vpřed, jako bych chodil po vejcích. Věděl jsem ovšem, že obyvatelům bylo zakázáno ukazovati se na hlavní ulici v té době, co jsem si město prohlížel, ale byl jsem dostatečně již poznal Liliputány jako malé všetečky, kteří si ze zákazu málo dělali, když jim šlo o to, aby ukojili svoji zvědavost. Proto jsem pokračoval v obchůzce s největší obezřelostí, neboť nechtěl jsem uvaliti na sebe nelibost císařovu. Však tentokráte se malý nárůdek držel velmi statečně; všecky živé bytosti, které mi mohly přijíti pod podešvy, se uchýlily do bezpečí, a i nejmenší myška zalezla do své díry; za to v oknech a na střešách tlačilo se tolik diváků, že jsem z toho mohl souditi, že Mildendo musí míti aspoň půl milionu obyvatelů. Mnozí z mých bližších známých pozdravovali mne máváním svých klobouků, začož jsem jim co nejprívčtivěji rukou kynul.

Tam, kde hlavní ulice se sbíhají, tedy úplně ve středu města, leží císařský palác. Jest obklopen zdi, která jest nanejvýš půl metru vysoká. Měl jsem od Jeho Veličenstva dovolení překročiti tu zeď, abych se podíval na palác. Ježto prostora, která se táhla při vnitřní straně zdi, byla dosti rozsáhlá, takže jsem se mohl volně pohybovati, bylo mi možno vnější budovy paláce, kde byla obydlí služebnictva, kol do kola pozorovati; ale nepodařilo se mi dostati se do vnitřního nádvoří paláce, tam, kde se vchází do nádherných komnat císařských, neboť velké brány, jež tam vedou, jsou jen třicet centimetrů vysoké a dvacet široké. Ježto pak budovy vnějšího nádvoří, které tvoří jaksi hradební zeď vnitřního dvora, veskrz aspoň půldruhého metru byly vysoké, nemohl jsem jich překročiti, abych neporouchal cimbuří paláce, což by se také jistě bylo stalo, ačkoli zdi jsou

vystavěny z otesaných kamenů a jsou také velmi silné. Ježto však císař s netrpělivostí si přál, abych se mohl obdivovali nádheře jeho paláce, přemýšlel jsem velmi horlivě, jak by se to mohlo státi.

Nemohl jsem hned přijíti na to pravé, odešel jsem tedy, přemýšleje, z města a šel jsem procházkou do blízkého lesíčka. Jakmile jsem spatřil stromy, připadl jsem na dobrou myšlenku; vytáhl jsem z kapsy nůž, uřízl jsem dva největší kmeny a zhotovil jsem z nich dvě stoličky osmdesát centimetrů vysoké a tak silné, aby unesly moji váhu.

K tomu potreboval jsem plných tří dnů. Když lid podruhé byl dostal výstrahu, šel jsem opět do města k císařskému paláci, nesa obě své stoličky v ruce. Když jsem přišel do vnějšího dvora, postavil jsem se na jednu ze stoliček, zdvihl jsem druhou přes střechy a postavil jsem ji pomocí holi zobákovitě zahnuté opatrně do vnitřního nádvoří, takže mi potom bylo velmi snadno s jedné stoličky na druhou přes budovy do vnitřního nádvoří paláce se dostat. Císař, jenž s balkonu na moji práci přihlížel, měl dětinskou radost z tohoto nápadu a nemohl mého vynálezu ani dosti vynachváliti.

Přišed do vnitřního nádvoří, lehl jsem si na bok a dal jsem obličej k oknům středního patra, která byla úmyslně nechána otevřena. Co jsem tam spatřil krásy a nádhery, nemohu ani vypověděti. Tolik bohatství zlata a stříbra, drahocenného nábytku, uměleckých obrazů, zrcadel a jiného náčiní nepřišlo mi na oči ještě v žádném knížecím paláci, principi objevili se na balkoně; všichni usmívali se velmi přívětivě na mne, kdežto členové císařské rodiny mně svoje ručky hebké jak aksamit k políbení podávali. Uklonil jsem se hluboce, překročil jsem opět po svých stoličkách střechy a dostal jsem se bez nehody do svého obydlí za městem, ačkoli jsem jich již mnoho viděl. Podlahy byly veskrze pokryty koberci, stěny byly potaženy podivuhodně pomalovanými čalouny, a při tom ve všech prostorách byl takový pořádek a tak veliká čistota, že jsem se nemohl zdržeti, abych znova a znova nevolal: „Vzorné! — překrásné! — nádherné! — úchvatné! — rozkošné!“ Živé tyto projevy obdivu Jeho Veličenstvo císař přijímal s velikou libostí. Když konečně nastal čas, abych opustil palác, mocnář s císařovnou a císařskými

KAPITOLA ČTVRTÁ.

Proč Lilipufané žijí v nepřátelství s Blefušfany. Gulliver zmocní se beze zbraní nepřátelského loďstva a jest za to jmenován prvním hodnostářem říše. Císař Blefusků dává prošiti za mír. Gulliver pohostí jeho vyslance a uvádí je důkazy své síly v úžas.

Asi půl měsíce po dni, kdy jsem nabyl svobody, přišel jednou ráno Redresat, první soukromý tajemník císařův, do mého příbytku a prosil mne, abych mu udělil hodinu slyšení. Svůj kočár a svého sluhu nechal čekati v jisté vzdálenosti. Protože tento starý pán měl velmi chvalitebné osobní vlastnosti a mně při mé návštěvě na císařově dvoře již mnohou přátelskou službu byl prokázal, povstal jsem při jeho příchodu se svého sedadla a srdečně ho přivítav otázel jsem se ho, které okolnosti mám děkovati za čest jeho návštěvy.

Redresat odpověděl: „Především jest to příkaz přátelství, který mne přiměl k tomu, abych ti blahopřál ku svobodě dosažené.“

„Můj nejupřímnější dík!“ odvětil jsem, „neboť jest mi velikou clí míti za přítele muže tvého stavu, nicméně nelze mi nevyznati, že listinou osvobozovací nejsem právě příliš potěšen. Zvláště něco se mi příčí. Jak lze žádati, abych já, spojenec císařův, měl se proto státi nepřitelem Blefusků — vždy i: neznám ani zámyslů Jeho Veličenstva ani příčiny nepřátelství mezi Liliputány a Blefusky!“

Redresat několikráte kývl hlavou, že souhlasí, když jsem takto rozčileně mluvil. Potom pravil: „Myslil jsem si také, že, co se týče některých odstavců, budeš ve svém svědomí znepokojen; abych tě upokojil, jest druhá příčina mé návštěvy; chceš-li mne vyslechnouti, budu mluvíti!“ Ježto Redresat zřetelně dal na jevo, že bude mluvíti se mnou nejen jako přítel, nýbrž i jako soukromý tajemník císařův, byl jsem nanejvýš zvědav, co mi

má říci. Nabídl jsem mu tedy, že si lehnu, aby mohl pohodlněji mého ucha dosáhnouti, ale on mne prosil, abych ho při rozmluvě vzal na ruku. Když se to stalo, pravil: „Cizímu, jako jsi ty, zdají se asi naše poměry šťastnými, ale nejsou. Trpíme zvláště dvojím zlem: prudkým stranictvím uvnitř a nebezpečenstvím vnějšího útoku se strany mocného nepřítele. Co se prvního zla týče, věz, že již po sedmdesát měsíců dvě strany o nadvládu v zemi zápasí.

Na venek členové obojích stran liší se podpatky svých střeviců. Kdo nosí vysoké podpatky, jest Vysokopodpatkový, Trameksan; kdo chodí na nízkých podpatkách, jest Nízkopodpatkový, Slameksan. Jeho Veličenstvo rozhodl se, ve správě a vládě užívati jen lidí s nízkými podpatky a přenášeti na ně všechny státní úřady. Myslíme, že Trameksanů jest více nežli nás, ale prozatím státní moc spočívá ještě v našich rukou. Rozhořčení obou stran jest však tak veliké, že spolu ani nejedí ani nepijí ani nemluví. Jak dlouho tento politování hodný stav potrvá ještě, nikdo nemůže věděti, ale zdá se, že Jeho Císařská Výsost, dědic trůnu, má náklonnost k vysokým podpatkům, neboť jest trochu menšího vzrůstu než jeho vznešený otec a byl by přece raději trochu větší.

Ale není dosti na těchto nepokojích uvnitř říše: nacházíme se mimo to ještě ve válce se sousedním národem Blefusků, jemuž náleží největší po Liliputě říše země.“

Tu jsem pana Redresata přerušil otázkou, zdali ostatní království a státy, jež se nacházejí ještě na světě, pranic neplatí.

„Ostatní království a státy?“ pravil Redresat a pohlédl na mne s podivením. „Naše dějiny, jež obsahují dobu více než šesti tisíc měsíců, znají jen státy Liliput a Blefusků, a učenci pochybují velice, že by byla ještě nějaká říše na zemi, která by byla obydlena tvory tvé velikosti; domnívají se, že jsi spadl s měsíce nebo nějaké jiné hvězdy.“

Tomu jsem se usmál, ale nechtěl jsem se namáhati, abych opravil zeměpisné vědomosti liliputských učenců, nýbrž prosil jsem pana Redresata, aby pokračoval. Tajemník císařův mluvil dále: „Tyto obě největší mocnosti země vedou tedy, jak jsem pravil, mezi sebou válku. Ta počala se takto: Všude jest obyčejem vejce na měkko vařená roztloukati nebo rozřezávati na širším konci skořápky. Děd nynějšího Veličenstva řízl se, když jednou, jsa chlapcem ještě, chtěl vejce jisti, do prstu. Tu otec jeho vydal rozkaz, jímž pod těžkým trestem bylo zakázáno otevírati vejce při širším konci. Tímto zákonem lid tak se rozzuřil, že po-, vstalo šest revolucí. Jeden císař přišel při tom o život, jiný o korunu. Občanské nesváry byly

stále podporovány císaři Blefusků, a když přívrženci širokého konce byli potlačeni, utekli se jako vyhoštěnci do jeho říše. Počítá se, že asi jedenáct tisíc osob za různých dob raději smrt chtělo podstoupiti než otevírati vejce na užším konci. Vyhoštění přívrženci širokého konce získali si znenáhla tolik vlivu při dvoře císaře Blefusků a tolik podpory a pobídky, že nezbytným toho následkem byla válka mezi oběma říšemi, jež trvá nyní již třicet šest měsíců. Za tu dobu jsme ztratili čtyřicet velikých a ještě mnohem více menších lodí, jakož i třicet tisíc svých nejlepších vojáků a námořníků. Však ztráta nepřátel jest ještě větší než naše. Nicméně vypravili právě nyní četné loďstvo a strojí se přistáli na našem pobřeží. Jeho Veličenstvo císař pak velice spoléhá na tvoji udatnost a sílu a proto mi poručil, abych ti přednesl tuto zprávu o stavu věcí našich.“

Když tajemník svoji zprávu byl ukončil, prosil jsem ho, aby císaře ujistil o nejpokornější mé poslušnosti a aby mu zároveň oznámil, že mně, cizinci, nesluší se dle mého mínění pouštět se do různých stranických, ale že jsem hotov život nasaditi na obranu jeho osoby a jeho říše proti přepadnutí nepřátelskému. Při tom jsem slíbil, že v krátce Jeho Veličenstvu předložím plán útoku.

Jest pak ostrov Liliput jen dva až tři kilometry širokým průlivem oddělen od zeme Blefusků; přece však obyvatelé její mne dotud nebyli spatřili, nemohli také o mé přítomnosti v Liliputě vědět, neboť veškero spojení mezi oběma říšemi bylo pod trestem smrti zakázáno.

Na této okolnosti jsem založil svůj válečný plán. Prohlásil jsem shromážděné radě válečné, již císař předsedal, že nepřátelské loďstvo beze všeho zajmu, jestliže se mi dostane náležitě podpory. Když mi byla co nejochotněji slíbena, poptal jsem se u admirality přesně na hloubku průlivu, potom jsem šel na pobřeží táhnoucí se proti zemi Blefusků, lehl jsem si za pahorek, vytáhl jsem svůj kapesní dalekohled a ohledal jsem kotvící loďstvo nepřátelské. Potom vrátil jsem se do svého příbytku a dal jsem rozkaz, aby mi bylo opatřeno veliké množství silných lan a železných tyčí. Lana byla ztloušti motouzu a železné tyče měly délku a tvar pletacího drátu. Abych lana sesílil, dal jsem je ve tré a z téhož důvodu jsem stočil dohromady vždy tři železné tyče, načež jsem jejich hrot zahrnul v hák. Připevnil pak padesát takových háků k padesáti lánům stočeným, vrátil jsem se ku pobřeží, svlékl jsem si kabát, střevíce a punčochy a šel jsem, asi hodinu před přílivem, ve svém těsné přiléhavém kabátě do moře. Brodil jsem se co nejrychleji, a když půda mi mizela pod nohama, plovat jsem. Za méně než půl hodiny byl jsem u nepřátelského loďstva. Až dotud

Blefuskové mne nebyli zpozorovali; když pak jsem náhle jako obrovské strašidlo před nimi se vynořil, polekali se tak, že pozbyli úplně smyslu a pobíhali po palubách bez rady sem a tam jako hromada vyrušených z práce mravenců. Někteří utekli se do nejdolejších prostor lodních a tam se skryli; většina jich však vyskočila přes okraj paluby a plovla na břeh, odkud na mne s úžasem hleděli. Bylo jich jistě na třicet tisíc!

Vzal jsem co nejrychleji své lanoví, upevnil jsem na přídě každé lodí hák a svázal jsem na druhém konci všechny provazy dohromady. Zatím nepřítel se byl vzpamatoval poněkud ze svého leknutí a pustil na pozdrav do mne více než tisíc šípů, z nichž některé mi sice trochu bolesti způsobily, ale jinak mi v práci nikterak nepřekážely. Upevniv všechny háky, vzal jsem uzel do ruky a táhl jsem; ale ani jedna loď se nepohnula s místa, neboť byly pevně zakotveny. Rozhodnův se krátce pustil jsem provaz, potopil jsem se mrštně pod vodu a přeřezal jsem svým kapesním nožem lana všedi kotev; potom jsem opět se objevil, vzal jsem znova dohromady spletené konce lan a táhl jsem potom s největší lehkostí padesát nepřátelských lodí válečných za sebou.

Blefuskové patrně nevěděli, co si o celé té věci mají mysliti, proto na mé počínání z počátku jen s úžasem a pomatení pohlíželi a snažili se každou chvíli svými střelami mne vyrušovali. Když však jsem pojednou celé loďstvo za sebou vlekl a zabočil ke druhému břehu, začali jako bez smyslu po pobřeží sem a tam pobíhali a vyráželi ze sebe výkřiky bolesti a zoufalství.

Ač mi těch lidiček bylo od srdce líto, zůstal jsem přece věren převzaté povinnosti; brodil jsem se a plovat se svou kořistí průlivem zpět a šťastně jsem se s dobytými loděmi dostal do přístavu liliputského.

Císař a jeho celý dvůr stáli na břehu vyčkávající, jak výprava dopadne. Nejprve jen viděli, jak se lodi ve velikém polokruhu pohybují, ale mne sama nemohli poznati, poněvadž jsem dílem plovat, dílem až po krk šel vodou. Proto mnozí se domnívali, že jsem utonul a že nepřátelské loďstvo blíží se k útoku; teprve když jsem přicházel blíže, mizela tato obava, neboť průliv znenáhla tak zploštěl, že mne mohli spatřiti v plné životní velikosti.

Když pak jsem konečně byl tak blízko, že i můj hlas mohli slyšeti, pozdvihl jsem konec lana, na němž koráby byly upevněny, do výše a zvolal jsem tak hlasitě, až hory liliputské se otřásaly: „Ať dlouho žije Shesin-Mully-Ully, všech nejmocnější císař Liliputský!“ Veškeren lid s jástem vpadl v toto radostné zvolání a počínal si samým rozjařením tak podivně,

že mi až úzko bylo o rozum těch lidiček. Jedni váleli se vesele v trávě, jiní křepčili kolem mne, když jsem vystoupil na břeh, jak okolo modly a při tom tak přepodivně se tvářili a klaněli a prohýbali, že jsem se srdečně musil smáti. Císař jediný podržel svoji důstojnost. Z vděčnosti nejen že zasypal mne chválou za můj slavný čin, nýbrž jmenoval mne také, uznávaje moji velikou, nezapomenutelnou zásluhu o říši, ihned Nardakem, t. j. prvním hodnostou státním, s čímž spojeno bylo povýšení do stavu hraběcího.

Tři neděle později přibylo do Mildenda slavné poselstvo Blefusků, aby císaři za velmi výhodných podmínek mír nabídl. Skládalo se ze šesti vyslanců provázených asi pěti sty osob. Jich vjezd byl nádherný a odpovídající velikosti jejich pána, jakož i důležitosti jejich poslání. Však mocnář, než je přijal, obeslal mne do svého paláce. Přijal mne u hlavní brány a pravil, že by rád mluvil se mnou mezi čtyřmi očima, abych ho tedy vzal na ruku. Když jsem si dovolil tak učiniti, žádal mne velmi důtklivě, abych Blefuskům vzal všechny jejich ostatní lodi, neboť že má v úmyslu zmocniti se celého jejich ostrova. Snažil jsem se s nejlepším úmyslem tento záměr mocnáři vymluvit, ale když nechtěl od něho upustiti, prohlásil jsem krátce, že se nikdy nesnížím k něčemu, co mám za nespravedlivé, načež jsem byl dosti chladně propuštěn.

Teprve potom císař predpusťil vyslance a také přijal nabízený mu mír. Však od této hodiny Jeho Veličenstvo jevílo se ke mne méně milostivým, a také dvořané se mi vždy víc a víc vyhýbali; jen Hurgo ukazoval mi i dále jako dříve svoje přátelství častějšími návštěvami. Ostatní dvořané však zosnovali i spiknutí proti mně, které by mne bylo stálo málem život.

Po podepsání smlouvy o mír cizí hosté odjeli k mému obydlí, aby mi učinili návštěvu. Pánové uvedli mne tím do nemalých rozpaků, neboť ležel jsem právě na podlaze. Omlouval jsem se jim pro svoji neobyčejnou polohu, ale vzácní hosté mne prosili, abych jen lak zůstal, že se budou moci pohodlněji se mnou bavili. Potom přistoupili až k mému obličejí a mluvili s velikými úklonami o mé síle a mé šlechtnosti. Z této poslední zmínky jsem poznal, že asi se doslechli, jak jsem císaře srážel s dobytí Blefuska a že jsem mu každé další služby při tom odepřel. Potom pozvali mne jménem svého mocnáře, abych navštívil jejich říši a konečně prosili mne, abych je potěšil a pobavil několika důkazy své síly. Ježto se blížilo poledne, pozval jsem je, aby dříve se mnou poobědvali.

Byl jsem od dřívějšíka již připraven na vzácné návštěvy, neboť i císař a jeho ministři prokázali mi častěji čest býti mými hostmi. Měl jsem totiž k

tomuto účelu celou liliputskou dvorní tabuli se všemi potřebnými židlemi a úplným jídelním náčiním k volnému užití. Přinesl jsem všechno toto náradí a náčiní a postavil jsem je na svůj stůl právě tak, jako naše děti své malé hračky berou ze své světničky pro panny a stavějí si je před sebe na stůl. Můj stul, na němž jsem jídal, byl dosti veliký, neboť zaujímal prostoru aspoň šesti čtverečních metrů. Ovšem nebyl to výrobek moderního umělého truhlářství, neboť ač mám dosti dovednosti ku pracím mechanickým, nedostávalo se mi potřebných nástrojů řemeslnických. Když moji liliputští přátelé po stole se procházeli, stávalo se časem, že některý z nich klopýtl o suk nedosti uhlazený a padl na nosíček.

Jakmile bylo prostřeno, sedl jsem si, postavil jsem si jako obyčejně žebřík, dal vyslancům po něm vystoupili, vyzdvihl jsem je potom na stůl a vykázal jsem jim místa naproti sobě. Potom mých tři sta kuchařů obdrželo rozkaz nositi na stůl. Každý z nich přišel s dvěma jídly, s nimiž zůstali dole při podlaze. Na stole pak dvacet sluhů bylo tím zaměstnáno, že jídla a nápoje, jež kutálena byla v sudech, po provazech vytahovali, asi tak, jako okovy s vodou jsou z hlubokých studní rumpálem vytahovány, kdežto dvacet jiných stálo pohotově, aby jim odebírali jídla a nápoje a dávali je na stůl.

Moji kuchaři výborně uměli vařiti, proto Blefusktim velice chutnalo, však častěji úžasem jim sousto v ústech uvízlo, když viděli, jak jsem menších opeřenců a kusů drůbeže, jako kapounů, křepelek a j. až třicet najednou na vidličku napíchl a dával do úst, husy však, krocany a zajíce i s kostmi rozkousával.

Poněvadž kočí a lokajové vyslanců také by se byli rádi dívali, jak umím jisti — jak to již bývá, že služebníci bývají zvědavější než jejich páni — vyzdvihl jsem je i s jejich kočáry na tabuli, na niž sem tam se projížděli a vše zevrubně pozorovali.

Po hostině ukázal jsem svým hostem předměty, které mi byly opět vráceny, jako kord, brejle, tabatěrku atd. Mezi nimi jmenovitě hodinky, jakož i bambítka vzbuzovaly jejich zvláštní pozornost. Význam hodinek jsem jim však mohl právě tak málo objasniti jako dříve Liliputánům, a bambilka jim nahnala více strachu než učinila radosti, neboť byli slyšeli, že její pomocí způsobují blesk a hrom. Podívavše se tedy krátce na obě tyto drahocenné věci, prosili mne, abych po svém slibu jim ukázal nějakou zkoušku své neobyčejné síly. K tomu účelu nabídl jsem pánům procházku k loděnici, kde právě tehdy šest tisíc Liliputánů bylo zaměstnáno stavbou L e v i a t a n a, totiž lodi, která dle pojmu liliputánských byla obrovské

velikosti. Po cestě sáhl jsem svojí pravicí po nejbližše ležícím pohoří, ulomil jsem několik největších balvanů deseti až dvaceti anglických liber a vrhl jsem je do moře, takže vysoko vystříklo, tak vysoko, jako byla nejvyšší liliputská věž; také jsem vytrhl několik dubů i s kořeny a házel jsem jimi jako oštěpy.

Přišedše na místo, kde se loď stavěla, moji hosté nemálo se divili ohromnému Leviatanu; takové obrovské lodi nikdy prý neviděli.

Pozorovali ji zvenčí i vnitř s napiatou pozorností a litovali jen, že mi pro moji velikost není možno i do vnitřních prostor korábu vejti a prohlédnouti si je. Na ta slova vzal jsem pravou rukou nejvyšší část hlavního stožáru, vyzdvihl jsem koráb i s dělníky do výšky, položil jsem si jej na levou dlaň, prohlédl jsem docela pohodlně vnitřek otvory palubními a postavil jsem potom opět loď zlehka na zem. Tato ukázka mé síly uvedla mé hosti v takový úžas, že pro svůj podiv již ani slov nenacházeli.

Potom jsme se vrátili do mého příbytku, a za hodinu mne páni Blefuskové opět opustili, opakovaně dříve ještě snažné své pozvání, abych jistě navštívil dvůr jejich pána a císaře. Já za to se své strany jsem jich prosil za čest, aby oznámili moji nejpokornější úctu císaři, svému pánu, před jehož nejvyšší osobou že neopominu se dostaviti, než se navrátím do vlasti.

Ještě též den vyžádal jsem si slyšení u císaře liliputského a při něm prosil jsem za dovolení navštívit sousední ostrov Blefusku. Císař byl dosti nakloněn uděliti mi žádané dovolené, ale přál si, abych se zatím domů odebral a vyčkal listu odpouštěcího; potom mne dosti chladně propustil.

KAPITOLA PÁTÁ.

Noční návštěva. Nevděčnost císaře liliputánského ke Gnliverovi. Gulliver uprchne ku Blefuštanům; jest od nich vlídně přijat. Najde a vypraví člun a šťastně se navrátí ke své rodině.

Ač od mé poslední rozmluvy s Jeho Veličenstvem několik neděl bylo uplynulo, neměl jsem přece ještě průvodního listu, který mi měl udělit práva k cestě do Blefuska. Mrzat uchýlil jsem se jednou večer záhy do svého příbytku a zamkl jsem dveře.

Když se stmívalo, zapálil jsem louč, jež můj pokoj však jen skrovně osvětlovala. Sedl jsem si do lenošky a upadl jsem brzy v hluboké zamyšlení, při čemž jsem se konečně cítil velmi nešťastným, neboť procítla ve mně veliká touha po vlasti a rodině, a mimo to počal jsem se stydět, že jsem se snížil za otroka mocnáře trpaslíku. Od té doby, co jsem měl důstojnost Nardakovu, nebyla sice již žádná práce na mně žádána, ale — zda nebylo dosti na tom, že mne zde někdo zdržovati mohl? „Nikoli, chci býti svoboden, raději dnes ještě než zítra!“ zvolal jsem vyskočiv zlostne se židle.

Slyš! tu kdosi venku zaklepal mi na dveře, a to jinak než moji sluhové jindy klepávali, chtěli-li, abych je vpustil. Abych dveří nemusel pokaždé otvírati, když mne některý z mých malých přátel třeba ještě pozdě večer chtěl navštívit, udělal jsem dole v nich otvor, jako u nás bývá ve dveřích díra pro kočku, kterýžto však byl tak vysoký a široký, že tudy několik Liliputánů zároveň mohlo vcházeti. Tento otvor byl opatřen šoupátkem, jež jsem spustil, jakmile se setmělo a chtěl-li jsem býti šamotem Zřídka se stávalo, že bylo potřebí je vytáhnouti, proto také, slyše klepání, ptal jsem se udiven, co se děje. „Pst, pst!“ slyšel jsem šeptání zvenčí, na znamení, že někdo chce se mnou tajně mluvit. Povytl jsem poněkud šoupátko, tu nějaký Liliputan vstrčil dovnitř hlavičku, jako myška, když nakukuje

do pasti, a pravil: „Hurgo přeje si s tebou mluvit, Quinbus flastrine!“ — „Hurgo jest mi vítán!“ odvětil jsem, nemálo se divě neočekávané návštěvě. Potom vytáhl jsem šoupátko úplně, takže nosítka, v nichž Hurgo seděl, pohodlně mohla býti do světnice dopravena.

Když Hurgo byl poručil sluhům čekati u dveří, až by je opět zavolal, spustil jsem šoupátko zase přes otvor, postavil jsem nosítka i s malou Excellenci na stůl a sedl jsem si vedle něho. Hurgo se sklonil ke mně, a zpozoroval jsem, že jest velmi smuten. S účastí jsem se ho tázal, co se mu stalo, a zdali mu něčím mohu býti pomoci. On však pravil: „Přicházím-li k tobě jako zloděj v noci a po tajných cestách, nečiním tak k vůli sobě, nýbrž k vůli muži, jehož život jest ve velikém nebezpečení.“

Prosil jsem ho potom, aby mi jmenoval onoho muže a aby mi řekl, co bych proň mohl učiniti. „Ty sám jsi ten muž!“ šeptal Hurgo a vyprávěl mi, jak hodnostové říše proti mně se spikli a v tajné radě se usnesli mne v mém příbytku za živa spáliti nebo mně otravnými šípy oči vystřeliti a mne potom hladem umořiti. Uslyšev to velice jsem se rozhněval. Vyskočil jsem chtěje řečníka přerušiti, ale Hurgo mne prosil, abych ho dále vyslechl a pravil dále: „Když jsme tě našli na břehu mořském, dával jsi nám znameními na jevo, že jsi mírumilovný muž. Věnoval jsem ti svou důvěru a nezneužil jsi jí. Prokázal jsi mi od té doby mnohou službu a já, podporován jsa tvým přítelem Redresatem, jsem svého milostivého pána, císaře, již často prosil, aby ti daroval svobodu.“

„A proč to neučiní?“ vpadl jsem Hurgovi do řeči.

„Protože máš u dvora mocné nepřátele, kteří chtějí tvou smrt, a protože jsi samého císaře rozhvěval,“ pravil Hurgo zarmoucen.

„Ah!“ řekl jsem zuby skřípaje, „císaře jsem rozhněval! Není-li pravda? Protože jsem se zdráhal Blefuskům vžiti všechny jejich koráby! Protože jsem odmítl pomáhati k ujařmení tohoto národa? Nikoli! Raději smrt podstoupím, než abych se dopustil činu tak podlého!“

Hurgo se bolestně usmál a pravil: „Miluji tě pro toto šlechetné smýšlení. Také císaři připadalo velmi za těžko postaviti se na stranu tvých nepřátel, ale ti neustali, dokud tebe u něho neočernili.“ — „A co pak mají ti lotři proti mně?“ tázal jsem roztrpčen. Hurgo odvětil: „Zlobí se, že jsi byl jmenován Nardakem a závidí ti přízně Jeho Veličenstva, proto všude tě stopují a donesli císaři, že jsi vtajném spojení s Blefusky a že nejen jsi jejich vyslance pohostil, nýbrž že jsi i jejich císaři své služby nabídl, chce-li s námi Liliputany opět válku začíti. Teprve na tuto zprávu císař, náš nejmilostivější pán, rozkázal, abys byl zbaven zraku, Ale na důkaz, že

ti posud je trochu nakloněn, nařídil, že tato operace má být vykonána co nejšetrněji. Dvacet nejdovednějších ranhojičů tě za tři dni navštíví s prosbou, abys na zem lehl, ježto mají prý rozkaz vyšetřiti tvé oči. Císař nepochybuje, že svolíš; až pak budeš takto ležeti, mají ti ranhojiči z nenadání zhravé hroty kopí do očí vbodnouti.“

Nevěděl jsem, mám-li se pro tento ďábelský nápad zlobiti nebo zdali se tomu mám smáti, že císař mi chce takovouto „milost“ prokázati. „Ó ti blázni!“ zvolal jsem hlasem rozčileným. „Což mne mají za pošetilce? Domnívají-li se opravdu, že se dám jako dítě přelstíti nebo porobiti? Hurgo pravil: „Jako přítel upozornil jsem tě na nebezpečenství, které ti hrozí, ale nyní se musím právě tak tajně, jako jsem přišel, vzdáliti, sice bych upadl v podezření, že jsem tvým příznivcem, což by mně taktéž přineslo neštěstí. Nyní víš, co na tě čeká; čiň, co za dobré uznáš.“

Při těch slovech Hurgo mi podal svoji ruku na rozloučenou. Poděkoval jsem mu za jeho přátelské smýšlení, postavil jsem nosítka opět na zem a vytáhl jsem šoupátko ve dveřích. Sluhové vešli a vzdálili se s pánem svým právě tak rychle a zticha, jako byli přišli.

Zůstal jsem nanejvýš rozčilen o samotě a uvažoval jsem, co činiti. Měl jsem vyčkati nebezpečenství a potom postaviti se na odpor? Měl jsem říci císaři, že jsem nevinně stíhán a osočován, a prošiti ho snažně za milost? „Nikoli!“ zvolal jsem se zaťatou pěstí, „to by bylo potupou pro mne. Ze svého příbytku udeřím na hlavní město, zpusťím je a všechny Lilipučany pobiji nebo zaženu do moře, aby v něm jako myši utonuli!“ Však po nějaké chvíli zdálo se mi to býti velmi nevděčným a ukrutným; krev se mi utišila a umínil jsem si opustiti nepozorovaně ostrov; potom s lehčím srdcem jsem ulehl a brzy tvrdě jsem usnul. — Když jsem opět procitl, slunce stálo již vysoko na obloze. Rychle jsem se úplně oblékl, strčil jsem veškeren svůj majetek k sobě a šel jsem na břeh moře, kde leželo loďstvo. Přišed tam, uchopil jsem veliký válečný koráb, uvázal jsem na příď lano, vytáhl jsem kotvy, svlekl jsem svůj svrchní oděv a položil jsem je i s pokrývkou, kterou jsem byl nesl pod paždím, na loď, táhl jsem ji za sebou a přišel jsem tak, brzy se brodě, brzy plovaje, do přístavu Blefuského, kde mne lid, který mne již zdaleka byl pozoroval, uvítal hlasitým jáсотem

Hned po mém příchodu odebralo se poselstvo do hlavního města, aby císaře zpravilo o mém přistání. Jeho Veličenstvo, provázen jsa císařskou rodinou a nejvyššími hodnostáři říše, opustil ihned město, aby mne uvítal. Šel jsem nejvyššímu panstvu asi na deset mil vstříc. Když jsme si byli dosti blízko, sestoupil císař se svou družinou s koně, císařovna a její

dámy vystoupily z kočáru; já však lehl jsem na zem, abych políbil ruce císařskému páru. Při tom pravil jsem Jejich Veličenstvům, že jsem přišel, abych uviděl tak mocného panovníka a jeho vznešenou choť a abych se podívoval říši, která velikostí a krásou nemá na zemi rovné. Mocnář uvítal mne co nejláhodněji a litoval jen, že mi nemůže vykázati žádného domu, kde by mne mohl pohostiti; ostatně projevil naději, že budu i na zemi klidně a tiše spáti, když se dobře do své příkrývky zaobalím.

Tím byly přijímací slavnosti ukončeny, a obdržel jsem dovolení ostrov dle libosti si prohlédnouti. Celé tři dni jsem se po něm procházel, při čemž jsem mnoho věcí zpozoroval, jež se mi zdály nové a podivné. V celku bylo sice vše jako v Liliputě: tytéž stromy, táž zvířata a tíž lidé, jenže tito zde byli ještě trochu menší než tam; ano viděl jsem lidičky nevypadající větší než rejskové, když sedí na svých ocáskách a dívají se na krajinu. Se zvláštním potěšením díval jsem se na kuchaře, který seděl ve stánku před východní branou městskou a mimojdoucím k občerstvení teplé i studené pokrmy nabízel. Ačkoliv oheň pod jeho ohništěm neplápolala silněji než když u nás za vlažné letní noci svatojanská muška svítí, voda v jeho hrncích, tak velikých jako náprstek, vesele kloktala, a co mužiček ve svých nádobách pekl a smažil, vonělo tak líbezně, že měl stále veliký odbyt.

Nemenší potěšení jsem pocítil, když jsem mladé děvčátko viděl neviditelnou pro mne nit navlékati do jehly, již jsem pouhým okem taktéž spatřiti nemohl. Celé hodiny jsem přihlížel těmto mrštným a pilným dětem, které taktéž v otevřených Stáncích pracovaly a při tom rozličné hezounké ozdobné věci ke koupi nabízely. Z počátku měl jsem jejich dílo za pošetilou hříčku, ale když jsem si vyžádal dovolení, abych směl jejich práce svým drobnohledem si prohlédnouti, mohl jsem se dostatečně přesvědčiti o jemnosti jejich stehů.

Při všem tom, co jsem viděl veselého a znamenného v Blefusku, pocítil jsem přece brzy dlouhou chvíli, a touha po domové procitla ve mne silněji než dříve, byl jsem také trápen hladem, neboť dostával jsem sotva polovičku jídla a nápoje, jež mi dávali v Liliputě. Kromě toho finanční ministr na každíčké jídlo s nevrlym obličejem dohlížel. Zkaziv mi vždycky chuť, šel potom k císaři a představoval mu, že říše skrze mne přijde na mizinu a že bude nucen činit výpůjčky na veliké úroky, aby moji hltavost ukojil. Proto bylo by prý nejlépe, kdyby jeho Veličenstvo mne pohnulo k tomu, abych zemi co nejdříve opustil.

Stalo se pak, že večer třetího dne stál jsem smutně na východním

pobřeží ostrova a s bolnou myslí hleděl na zapadající slunce. Tu jsem na moři něco zpozoroval, co vypadalo jako plující, překocný člun. „Ten byl bouří od nějakého korábu odtržen,“ pravil jsem sám k sobě, „zajisté nebesa posílají jej k mé záchraně.“

Zul jsem střevíce a punčochy, brodil jsem se asi sto metrů do moře a s radostí jsem spatřil, že onen předmět přílivem byl hnán ke mně.

Brzy jsem viděl zcela zřetelně, že to jest opravdu člun. Vrátil jsem se co nejrychleji na břeh a do města a prosil jsem císaře, aby mi půjčil dvacet svých největších lodí, které mu ještě zbyly, jakož i tři sta námořníků za velení jeho místoadmirála. Toto loďstvo bylo na můj rozkaz bohatě vypraveno lanovím, potom plulo po hladině přístavu, kdežto já jsem kratší cestou se vrátil k místu, kde jsem člun po prvé byl spatřil. Přišed tam, brodil jsem se znova k němu, ale pro hloubku moře byl jsem brzy přinucen plovati.

Jakmile jsem byl na blízku člunu, námořníci mi hodili konec provazu a já jsem jej připevnil v otvoru na přední části člunu. Potom lodníci pokusili se přitáhnouti člun k sobě, ale provaz se přetrhl. Musel jsem plovati za člunem a jednou rukou, jak jen jsem mohl, ku předu ho postrkoval.

Poněvadž mi příliv byl nápomocen, dopravil jsem jej tak daleko, až jsem cítil půdu pod nohama. Ovšem voda mi sahala nejprve až po bradu ale brzy mi klesla až k zádům. Měl jsem potom ruce volné, dal jsem si tedy hoditi ostatní lana, která byla nahromaděna ve válečné lodi

Tato lana přivázal jsem napřed ke člunu a potom k devíti lodím, jež mi byly půjčeny. Vítr byl přízniv, člun byl vzat na vlečné lano a já jsem pomáhal jej tlačiti, až jsme byli asi dvacet pět metrů od břehu. Potom jsem čekal, až přejde příliv a když pak člun byl na suchu, snažil jsem se obrátit! jej, při čemž mi dva tisíce lidí s lany a stroji pomáhalo.

Prohlížeje člun, poznal jsem, že není mnoho porouchán. Nicméně musil jsem po deset dní bez ustání pracovati, až jsem jej tak upravil, že jsem s ním mohl bez nebezpečí vplouti do přístavu blefuského. Při mém příchodu sběhlo se ohromné množství lidu, jenž na tak podivnou loď s úžasem pohlížel. Pravil jsem císaři, že můj dobrý osud mi opatřil tento člun, aby mne dopravil na nějaké místo, odkud se bezpečně mohu vrátiti do vlasti. Potom prosil jsem ho o dovolení, abych si mohl zjednati věci k zařízení potřebné a abych směl odcestovati, kteroužto milost mi také udělil.

Ihned dal jsem se do práce, abych člun učinil pohotovým k odplutí. Pěti stům dělníků bylo přikázáno, aby mi při tom byli nápomocni.

Zhotovili dvě plachty, sešivše sto třináct širokých kusů svého nejsilnějšího plátna. Já sám spletl jsem deset, dvacet nebo třicet blefuských lan na plachetní a kotevní lana. Veliký kámen, jež jsem našel po dlouhém hledání, sloužil mi za kotvu.

Sádleem tří set volů vymazal jsem spáry člunu, abych zabránil mořské vodě vniknouti dovnitř.

Nejsilnějšího břevnoví, jež bylo lze sehnuti, užil jsem na stožáry a vesla. Když vše bylo hotovo, vstoupil jsem do člunu a jezdil jsem sem a tam v přístavu blefuském, zatím co lid na břehu stojící pln úžasu sledoval tuto vzácnou podívanou a konečně vypukl v ohromný jásot.

Po celý čas, co jsem upravoval člun, často jsem se divíval, že jsem nic neslyšel o Liliputě. Teprve když člun ležel v přístavu hotov k odplutí, císař blefuský mi vyprávěl, že císař liliputský žádal, abych mu byl vydán jako zločinec, on však že to odmítl.

Potom jal jsem se svůj člun dostatečně zásobou potravin opatřovati a naložil jsem naň maso ze sta volů a tří set ovců, přiměřené množství chleba a pitné vody, jídel tolik, kolik v rychlosti čtyři sta kuchařů mohlo ustrojiti; potom šest krav a dva býky, tolikéž bahnic a beranů, abych malé plemeno potom u nás zdomácnil. Ke krmení těchto zvířat vzal jsem s sebou bohatou zásobu sena a pytel obilí. Byl bych rád vzal s sebou asi tucet domorodců, ale císař nedovolil.

Když si živě představím, jakou radost bych byl těmi malými mužíčky svým dětem způsobil, jet mi velice líto, že moje přání bylo zamítnuto.

Učiniv všechny přípravy k odjezdu, vyplul jsem dne 24. září 1701, v šest hodin ráno. Množství lidu bylo se shromáždilo na pobřeží a i císař a veškera císařská rodina, aby se mnou se rozloučili. Císař daroval mi padesát sáčků, z nichž každý obsahoval dvě stě malých zlatých mincí a svoji podobiznu v životní velikosti. Potom vstoupil jsem na člun a odvesloval jsem. Tisícere přání šťastné cesty mne provázelo a já jsem šátkem kýval na poslední pozdrav.

Veslovav asi čtyři míle k severu, upozoroval jsem v dáli ostrůvek. Plul jsem k němu, vystoupil jsem na břeh poněkud příkrý, prodral se hustými křovinami, jimiž břeh byl porostlý, vyšplhal jsem se na vršek, z něhož jsem celý ostrůvek mohl spatřiti, ale neviděl jsem nikde živé duše. Nevěnuje mnoho pozornosti vzácným rostlinám a nerostům, jež jsem sem tam zahlédl, vrátil jsem se do svého člunu, pojedl jsem něco a poněvadž se již stmívalo, uleh jsem k odpočinku.

Spal jsem, jak se domnívám, šest hodin a procitl jsem ještě dvě

hodiny před východem slunce. Noc byla jasná, posnídal jsem, vytáhl jsem kotvy a plul jsem tímž směrem, co včera, dále.

Chtěl jsem se dostat k některému z ostrovů ležících severně od země Vandiemeny. Druhého dne plavby zpozoroval jsem asi ve tři hodiny odpoledne na jihovýchode plachetní loď. Vesloval jsem co nejrychleji k ní, a poněvadž vítr mi byl přízniv, dostihl jsem ji již za půl hodiny. Kapitán mne přijal na loď.

Jak veliká byla moje radost, když jsem se dozvěděl, že jest to anglická obchodní loď, přicházející z Japonska, vracející se severní částí Jižního moře do Anglie. Kapitán byl velmi milý pán a výtečný námořník. Byl ke mně velmi laskav a vyptával se mne, odkud přicházím. Několika málo slovy vylíčil jsem mu svoje příhody. Kapitán, slyše mne mluvit o Liliputech a Blefuscích, domníval se, že jsem se rozumem pomínil a nebezpečností, jež jsem přestál, že mi hlavu pomátlo.

Abych ho přesvědčil, že jsem při dobrém rozumu a že mluvím jen pravdu, vybalil jsem svoje vzácnosti. Nejprve jsem vytáhl z kapsy kabátu své voly a krávy, potom berany a ovce a pustil jsem je na palubu. Veškeré mužstvo lodní přispěchalo, aby se podívalo na tu neslýchanou hříčku přírody.

Když jsem byl potom s kapitánem opět sám, ukázal jsem mu zlaté peníze, které mi císař Blefusků dal, jakož i podobiznu Jeho Veličenstva v životní velikosti. Daroval jsem mu dva sáčky, každý s dvěma sty zlatých a slíbil jsem mu, že mu, až se šťastně vrátíme do Anglie, dám ještě krávu, ovci a kůzlátko.

Za to zacházel se mnou jako s přítelem a směl jsem po celou plavbu s ním u jeho stolu obědvati 2. dubna 1702 přistáli jsme šťastně na pobřeží Anglie. Jen jediná nehoda mne potkala: krysy lodní sežraly mi totiž jednoho berana; ostatní zvířata dostal jsem šťastně na břeh.

Tato zvířata velice těšila moji rodinu a stala se mi také pramenem bohatství, neboť každý je chtěl viděti. Ukazoval jsem je za vysoké vstupné a později jsem je prodal za šest set liber několika bohatým statkářům.

Zůstal jsem jen dva měsíce u své choti a svých dětí, neboť nečinný život doma brzy se mi znechutil a touha, viděti cizí země, mne vyvedla opět do širého světa.

Usadiv své milé děti v řádném ústavě a zanechav své dobré choti dosti peněz na výživu, rozloučil jsem se se všemi přáteli a odebral jsem se na palubu „Dobrodruha“, obchodní to lodi, která měla jeti do Suráte ve Východní Indii a byla pod velením kapitána Jana Mikuláše z Liverpoolu.

JONATHAN SWIFT

Co se mi přihodilo podivuhodného na této druhé plavbě, hodlám věrně vyprávět! ve druhé knize svého cestopisu.

Gulliverova cesta k obrům v
zemi Brobdingnaku.

KAPITOLA PRVNÍ.

Jak Gulliver se dostane do země obrů. Jest vlídně přijat v domě nájemcově. Oběd plný úzkosti. Devítiletá Glumdalklič stává se Gulliverovou ochránkyní. Jeho vítězný boj s dvěma krysami. Příšerný pobyt v čenichu psa křepeláka.

Dva měsíce po svém návratu z Liliputu opustil sem opět vlast a vstoupil na koráb „Dobrodruh“, který měl odplouti na ostrovy východoindické. Až k mořské úžině Madagaskarské, vítr nám byl přízniv, ale potom se zdvihla hrozná bouře, která trvala dvacet dní a nás tak daleko na východ zahnal, že ani nejstarší námořník na lodi nemohl říci, ve kterém díle světa se nacházíme. Naše loď byla pevná a dobře se udržela, mužstvo bylo úplně zdrávo, potravin měli jsme dosti, jen pitné vody se nám nedostávalo.

Dne 16. června 1703 plavčík jeden s hlavního stožáru objevil zemi, a dne 17. června viděli jsme zřetelně před sebou veliký ostrov s malým v moře vybíhajícím ostrohem a se zálivem, který však byl příliš mělký, takže byl by neunesl lodi tak veliké a těžké, jako byla naše.

Kapitán tedy dal v jisté vzdálenosti kotvy spustili a vyslal člun s dvanácti dobře ozbrojenými námořníky na břeh, aby nabrali čerstvé pitné vody. Prosil jsem za dovolení, abych se k nim směl připojit, neboť jsem chtěl prozkoumati zemi. Zatím co námořníci šli podél břehu, aby našli pramen, odešel jsem já hlouběji dovnitř ostrova. Vida však všude jen skalnatou a neúrodnou půdu, vrátil jsem se ku břehu.

Tu jsem upozoroval, jak naši lidé byli opět již ve člunu a tak rychle veslovali ke korábu, jako by jejich život byl v nebezpečí. Již jsem chtěl na ně volat, aby mne tu v té samotě nenechávali, když jsem s hrůzou upozoroval, že nějaký chlap veliký jako kostelní věž stíhá člun. Moře sahalo netvoru jen až po kolena; brodil se tak strašlivě dlouhými kroky, že kdyby byl člun

nebyl aspoň o čtvrt hodiny napřed býval, byl by jej jistě dohonil. Mimo to mořské dno bylo v těch místech plno ostrých skalín, o než velikán narážel svými bosými nohama, takže konečně upustil od stíhání člunu a vrátil se opět na břeh.

Ale co jsem měl já pocítí, aby hrozný ten člověk mne nespátřil? Honem jsem se ukryl za vysokou skálu a utíkal jsem od břehu dál na ostrov.

Doběhnuv příkrého pahorku, zastavil jsem se, abych si oddechl. Ale jak velice jsem byl překvapen, když se mi odtud otevřela nádherná výhlídka dovnitř celé krajiny. S úžasem jsem zpozoroval, že ostrov, jež ještě před chvílí jsem měl za smutnou poušť, jest úplně vzdělán. Na úpatí pahorku prostíralo se překrásné žitné pole, jímž vedla cesta, kterou jsem měl za silnici. Dal jsem se touto cestou, ale neviděl jsem ani na pravo ani na levo, neboť zralé klasy obilní byly skoro silné jako stromy a aspoň dvanáct metrů vysoké.

Když jsem byl kráčel dobrou hodinu, přišel jsem k živému plotu z křovin, který byl asi třicet metru vysoký a na jednom místě přerušen kamennými schody, vedoucími do štěpnice, jejíž stromy sahaly až do oblak. Pokusil jsem se vystoupiti na schody, ale nezdařilo se mi to, neboť stupně byly mnohem vyšší než já.

Hleděl jsem potom vypátrati nějaký otvor ve křoví; brzy jsem jej našel, ale právě když jsem jím chtěl proklouznouti, objevil se na nejhořejším schodu velikán jako věž a hleděl do žitniště, jakoby něco hledal. Potom vzkřikl hlasem silnějším, než je zvuk hlásné trouby.

Ulekl jsem se náramně a hleděl jsem se skryti mezi stébly obilními. V tom však vystoupilo ze žitniště šest jiných obrů s ohromnými srpy. Nebyli tak pěkně oblečeni jako onen první a zdáli se býti jeho čeledí, neboť po několika jeho slovech jali se posekávati žito nedaleko místa, kde jsem byl skryt. Chtěl jsem uprchnouti, ale klasy byly příliš husté. S největší námahou jsem se přece prodral až k místu, kde žito deštěm a větrem na zemi leželo. Nebylo mi možno jiti dále, neboť obrovská stébla byla tak hustě na sobě, že jsem nemohl prolézt, a vrcholky opadalých klasů byly tak silné a ostré, že mi skrze moje šaty až do masa vnikaly. Při tom z chrastění srpů jsem poznal, že hrozní ženci se víc a více ke mně blíží.

Ach, jak velice jsem nyní litoval, že jsem nezůstal u ženy a u dětí! S bolnou myslí vzpomínal jsem Lilipuťami, kteří pro moji velikost a mé činy mne uctívali jako poloboha. A teď? Zda byl jsem proti těmto jako věž vysokým lidem více než Lilipuťan? Zdali jsem nemohl každou chvíli ně-

kterým z těch obrů jako červ býti zašlápnut? Jedinou útěchou mi bylo, že jsem dříve, když jsem sám ještě platil za obra, nikdy žádné z oněch malých bytostí, jimž Liliputáné říkají, neublížil, a prosil jsem Boha, aby obměkčil srdce těchto lidí, mezi něž jsem se dostal.

Když jsem takto uvažoval, přišel jeden ze ženců tak blízko ke mně, že jsem se musil obávat, aby mne nerozšlápl nebo srpem nesekl, protože jsem úzkostlivě vykřikl. Obr ustal v práci a s podivením hleděl kolem sebe. Brzy mne zpozoroval. Rychle se shýbl a popadl mne palcem a ukazováčkem tak pevně, že div mi žeber nerozmačkal. Potom si mne dal až k očím, takže jsem se třepal asi dvacet metrů nad zemí ve vzduchu. Nevěda, co se mnou, běžel ku svému pánu, který byl asi zámožným nájemcem a kterého jsem byl prve spatřil na schodech.

Nájemce divil se nemálo tomuto vzácnému nálezu, odfoukl mi vlasy, aby mi viděl lépe na obličej, zdvihl mi hůlkou šosy kabátu domnívaje se, že to jsou křídla srostlá s mojí kůží a projevil náhled, že jsem jakýsi druh kobylky polní. Potom svolal ostatní žence, rozkázal jim postavit mne na nohy a lehnouti si na zem okolo mne, abych neutekl.

Jakmile jsem cítil půdu pod nohama, smekl jsem klobouk, poklonil jsem se nájemci, poklekl jsem před ním a prosil jsem ho s rukama sepjatými, aby šetřil mého života. Také vytáhl jsem svůj sáček s penězi z kapsy a podal jsem mu jej pokorně. Vida, že neví, co s ním si počítí, prosil jsem ho posunky, aby položil ruku na zem. Když tak učinil, vzal jsem sáček a vysypal jsem mu své peníze na jeho ruku. Byly to čtyři španělské kvadruply (asi 20 tolarů ve zlatě) a dvacet až třicet menších mincí. Potom jsem ho zas požádal znamením, aby mi mé zlato dal zase do měšce a měšec aby mi strčil opět do kapsy.

Obr seznal ze všech mých posuňků, že jsem sice velmi záhadný, ale přece jen rozumný tvor. Poslal své dělníky zas do práce, vytáhl svůj kapesník, rozestřel si jej na ruku, položil ruku dlaní vzhůru na zem a pokynul mi, abych na ni vystoupil. Nebylo mi to obtížno, neboť tloušťka ruky neobnášela více než třicet centimetrů. Pro větší jistotu nájemce svázal nade mnou cípy šátku a nesl mne takto domů.

Ukázal mne ihned své choti, jež vidouc mne vykřikla, jakoby jí podával pavouka nebo ropuchu. Obr se tomu smál z plna hrdla, běžel za svojí manželkou a neustal, dokud se na mne blíže nepodívala. Když pak paní zpozorovala, že se podobám lidské bytosti, žasla nad podivným tím zjevem a brzy zacházela se mnou velice vlídně.

Bylo právě poledne a byl přinesen oběd. Nájemce postavil mne na

stůl a potom se svojí manželkou, třemi dětmi a starou babičkou sám si také přisedl a všichni jedli. Ježto stůl byl aspoň deset metrů vysoký, držel jsem se co nejdále od kraje, abych nespádl. Paní přistrčila mi dřevěný talířek, který měl dobrých pět metrů objemu. Potom dala mi na talíř kousek masa, rozřezala je na drobno a přidala mi několik drobtů chleba. Poděkoval jsem se jí hlubokou úklonou a vyndal jsem z kapsy nůž a vidličku a dal se do jídla, z čehož všichni měli velikou radost.

Paní nalila mi potom do skleničky likérové, která obsahovala asi tři litry, ovocného vína, abych žízeň uhasil. Vzal jsem těžkou tu nádobu do obou rukou, držel jsem ji vzhůru, poklonil jsem se veškerým stolovníkům a zvolal po anglicku co nejhlasitěji, že si dovolím připíti na zdraví všech přítomných. Tomu všichni se smáli tak hrozně, až mi v uších zaléhalo a bál jsem se, že ohluchnu. Nájemce mi potom pokynul, abych přistoupil k jeho talíři. Když jsem, chtěje poslechnouti, kráčel po stole, klopýtl jsem o kůru chlebovou a padl jsem na nos, aniž jsem si však ublížil.

Dobří ti lidé vykřikli starostlivě; já však rychle jsem vstal, zamával jsem svým kloboukem, jež jsem ze zdvořilosti držel pod paždím, a zvolal jsem třikrát „Hurá!“ čímž jsem chtěl označiti, že jsem si neublížil.

Spokojeně jsem se procházel dále, svému pánu, totiž nájemci, vstříc. Musel jsem jíti okolo jeho nejmladšího syna, desetiletého chlapce. Ten však z bujnosti vzal mne za nohy a držel mne až u stropu pokoje, takže jsem se strachem na všech lidech třásl. Jeho otec mi přiskočil okamžitě na pomoc, vytrhl mne z ruky rozpustilého hochy a ztrestal ho. Boje se, aby mi chlapec později za to neublížil, prosil jsem otce, aby synovi odpustil. Otec tak učinil, načež chlapec si sedl opět ku stolu; šel jsem k němu a ruku jsem mu políbil.

Potom jsem se obcerstvoval jídlem a nápojem, takže mi počalo býti volněji. Náhle však viděl jsem jak dva psi se blíží ke stolu, velcí jako slonové; položil si hlavy na okraj stolu a se závistivou hltavostí na mne pohlíželi. Zároveň uslyšel jsem za sebou předení, jakoby dvanáct kolovratů za mnou hrčelo. Když jsem poděšen se ohlédl, spatřil jsem na klíně staré babičky kočku tak velikou jako vůl. Stará paní hladila a krmila ji, při čemž zvíře spokojeně si předlo.

Když bylo skoro již po obědě, přišla chůva s ročním dítětem do jídelny. Jakmile skrček mne spatřil, chtěl mne mít za hračku a natahoval se řvaním ruce po mně. Nájemkyně mu chtěla ovšem vyhověti a podala mne dítěti. To mne však popadlo svýma rukama a jelo se mnou k ústům dokořán otevřeným chtějíc mojí hlavy užiti za cumel. Tu dal jsem se do

takového křiku, že malý šotek se ulekl a pustil mne z ruky, takže bych si byl jistě zlámal vaz, kdyby nájemkyně nebyla přiskočila, a nebyla mne zachytila do své zástěry. Dítě však křičelo ještě hlasitěji. Aby je upokojila, chůva vzala ohromnou klapačku, která byla lanem přivázána kol jeho těla, a hřmotila jí tak, že svéhlavé dítě konečně oči své ode mne odvrátivši zadívalo se vyjeveně na klapačku, až usnulo.

Konečně bylo po obědě. Místo abych se byl občerstvil, cítil jsem se velmi unaveným. Nájemkyně zpozorovavši to donesla mne do vedlejší síně, ve které stála postel dvanáct metrů široká a sedm metrů vysoká. Tam mne uložila a přikryla mne čistým bílým kapesníkem, větším než hlavní plachta válečné lodi. Únavou jsem ihned usnul.

Spal jsem asi dvě hodiny, když jsem náhle ucítil, jak něco skáče a škrabe po mé přikrývce a se všedi stran mne očichává. Otevřev oči spatřil jsem dvě ošklivé krysy, z nichž každá byla tak veliká jako hafan. Na štěstí jsem, když jsem šel spát, neodepial svého kordu, vytrhl jsem jej rychle z pochvy a rozpáral jsem jedné břicho; druhá utekla

Brzy potom má velitelka přišla do síně a vidouc krvavé stopy na podlaze a spatřivši, že i já krvácím, vzkřikla žalostně a vzala mne plna starosti na ruku. Ukázal jsem s úsměvem na mrtvou krysu a dával na jevo, že nejsem poraněn. Nájemkyně vzala mne potom spokojeně z postele, s níž bych pro výšku její bez pomoci nebyl se dostat, a nesla mne jako u vítězoslávě do obývacího pokoje své dcerušky.

Děvčátko bylo teprve devítileté a ještě neúhledné, neboť mělo jen maličkost dvanácti metrů výšky. Nicméně jevílo již ve všech ženských pracích velikou zručnost. Upravilo mi hned pohodlné a hezké lůžko v kolébce na panny. Ta byla dána do malé zásuvky a i s ní postavena na prkno volně zavěšené, abych byl chráněn krys. Potom děvče mne tak vznešeně vystrojilo, jako bych byl nějaký princ býval.

Ušila mi sedm košil a několik jiných kusů prádla z nejjemnějšího plátna, které však bylo pořád ještě tak drsné jako pytlovina. Vyšňořivši mne takto, děvčátko pečovalo i o moje duševní vzdělání.

Vodilo mne do krásné veliké zahrady nedaleko nájemného dvora a poučovalo mne při tom o zvláštностech země, o mravech a obyčejích a řeči lidu. Od ní také jsem se dozvěděl, že se nacházím na nesmírném ostrově, a že ta část ostrova, na které ležel nájemný dvůr, náleží k velikému království Brobdingnaku.

Jedna z takovýchto zábavných procházek zůstane mi navždy v paměti.

Procházeli jsme se za krásného, teplého odpoledne dlouho po zahradě. Pocítil jsem únavu, děvče mne posadilo na trávník, aby svojí matince kytičku uvalo. Když jsem tak v myšlenkách seděl, spatřil jsem nádherného motýla, jenž měl s nataženými křidlyma jistě dva metry šířky. Pohřížen jsa v tento vzácný pohled, zpozoroval jsem příliš pozdě, že nájemcův pes křepelák jest mi na stopě.

Než jsem si ho dobře všiml, držel mne již v tlamě a běžel se mnou vysokou travou, vesele skákaje přes kalužiny a kamení, zatím co já úzkostí z plna hrdla jsem křičel o pomoc a třepal rukama a nohama. Pes však toho nedbal, nýbrž běžel jako dobře vycvičené zvíře se vzácnou kořistí zpět do nájemného dvora a položil mne, vrtě ohonem, svému pánu k nohám.

Nájemce velice se ulekl, když mě takto jako mrtvého na zemi ležeti viděl. Útrpně mne pozdvihl a donesl mne své paní. Ta poznala ihned, že jsem jen omráčen, přinesla mi silícího nápoje a uložila mne do postele, kde jsem se brzy opět vzpamatoval a osvěžil.

Zatím také moje mladistvá přítelkyně s úzkostí přispěchala domů, neboť jeden z čeledínů jí řekl, že pes mne odnesl v tlamě. Plakala velice domnívající se, že jsem mrtev, ale když mne zdravého v posteli ležeti viděla a když slyšela, že jsem ani dost málo nebyl poraněn, jevila upřímnou radost a slíbila, že příště mne bude lépe opatrovati.

Také jen jí měl jsem děkovati za to, že jsem živ a zdrav vyvázl ze země obrů. Od té doby nazýval jsem ji „G l u m d a l k l i č“, po česku „m a t i č k a“, kdežto ona mi říkala něžně „Gildrik“ čili „mužíček“.

KAPITOLA DRUHÁ.

Nájemce dává Gullivera ukazovati za peníze a přivede ho ke dvoru krále Brobdingnaků. Zevrubně byv prozkoumán třemi mudrci země, jest prodán králi a obdrží Glumdalklič za opatrovnici.

Brzy v zemi o ničem se nemluvalo než o mně.

Říkalo se, že pán můj ve svém žitništi našel splak nuka — takto nazývají tam jemně urostlé, asi půldruhého metru dlouhé čtyřnohé zvíře; splak nuka, který má podobu člověka, tenounkým hlasem mluví, zpřímá chodí, slyší na jméno G i l d r i k, vůbec velmi krotké a způsobné jest, má pěkně urostlé údy a zvláště hezké malé tvářičky.

Bydlel pak na blízku nájemného dvora, muž, který se měl za velmi chytrého a moudrého. Glumdalklič mi dříve již o něm vyprávěla, neboť byl přítelem jejího otce a častěji ho navštěvoval. Jakmile uslyšel onu pověst, přišel ihned, aby se přesvědčil, co na ní je pravdy. Moje velitelka přišla pro mne a postavila mne na stůl, kdežto Glumdalklič mne prosila, abych muži se poklonil, načež jsem tasil kord a starého pána po vojenskou pozdravil. Vida to, muž velice byl zaražen a překvapen, což dával na jevo zvláštním zasyčením, podobným zvuku, jenž povstává, když se otevře kohoutek u přetopeného parního kotle.

Dívav se na mne několik okamžiků s očima vyjevenými, nasadil si okulary, aby mne hodně důkladně mohl pozorovati. Musel jsem se tomu srdečně smáti, neboť jeho oči zdály se mi jako úplněk, který dvěma velikými okrouhlými okny do světnice nahlíží. Starý pán byl asi uražen mojí veselostí, neboť neočekávaně mne popadl za límec kabátu a držel mne tak vysoko, že jsem div nenarazil hlavou o strop. „Musím si toho tvůrka také od dolejška prohlédnout,“ pravil posměšně, mnou nad hlavou třepaje. Teprve když Glumdalklič snažně ho prosila, aby mi neublížoval, postavil mne, ovšem ne příliš jemně, opět na stůl.

Potom odložil brejle, obrátil se k mému pánu a pravil: „To je podivný, velmi podivný tvor, milý sousede, ale s p l a k n u k to není! Nemýlím-li se našel jste tu m i r a k u l u m, jednoho z tvorů, jez žijí na létacím ostrově Laputě.“ Potom vyprávěl rodině svého přítele rozličné divné věci, jež slyšel prý od svého pradědečka o tomto ostrově. Ač jsem jen málo rozuměl z toho co povídal, musel jsem se přece častěji smáti jeho tlachání, což ho znova urazilo, jak jsem z toho mohl poznati, že se na mne časem velmi nevlídně podíval. Konečně vzal svého přítele stranou a dosti dlouho něco mu šeptal, při čemž několikráte na mne ukázal.

Tušil jsem, že mi hrozí neštěstí, a opravdu! Sotvaže zchytralý stařec odešel, Glumdalklič přiběhla ke mně a vyprávěla mi s pláčem, že soused, kterýž jest prý veliký lakomec, dal zlořečenou radu jejímu otci, aby mne ukazoval na výročním trhu nejbližšího města.

„Ach!“ zvolala starostlivě, „milý dobrý Gildriku! Jak snadno se ti může při tom státí neštěstí! Ti sprostí lidé tě mohou ušlapati nebo nějaký nemotora ti rozmačká údy, až tě vezme na ruku.“ Při tom děvče dalo se lítostivě do pláče. Ač i ve mně se bouřil cit pro čest a stud, že mám býti ukazován veřejně za peníze, hleděl jsem přece svoji opatrovnici utišiti. V duchu však nebyla mi věc ta příliš nepříjemná, neboť doufal jsem ve světě spíše svobody opět nabýti, než kdybych zůstával v nájemném dvoře takřka jako v ohradě nějaké. Můj pán dopravil mne tedy, dle rady svého přítele, v krabici na výroční trh nejbližšího města a vzal svoji dceru, která na žádný způsob nechtěla mne opustiti, za sebe na koně. Krabice byla se všech stran uzavřena; ve stěně byla jen dvířka, abych mohl vcházeti a vycházeti. Aby mi opatřil vzduch potřebný k dýchání, vyvrtal nájemce několik otvorů nahoru do krabice, a Glumdalklič byla tak pečlivá, že tam ze své postýlky na panenku vložila zíněnku, abych ležel měkce. Cesta trvala jen půl hodiny, ale zkoušel jsem hodně otřesy, neboť kuň každým krokem urazil deset metrů a klusal, děláje skoky tak vysoké, že otřásání tím způsobené rovnalo se stoupání a padání lodi za veliké bouře.

V městě sestoupili jsme v hostinci, do něhož pán můj obyčejně chodíval. Pohovořiv chvíli s hostinským, dal vyhlásiti provolavačem, že „u zeleného orla“ lze viděti podivuhodného tvora, splaknuka čili m i r a k u l u m z létajícího ostrova Laputy. Tvor ten každou částí těla podobá se prý lidské postavě, umí prý několik slov mluvili a na sta žertovných kousků prováděti.

Na toto vyhlášení lidé proudem se hrnuli na podívanou, však můj pán nestrpěl, aby více než třicet lidí najednou vcházelo do síně, kde jsem

byl vystaven. Jakmile třicet osob zaplatilo vstupné, zavřel dvěře. Potom Glumdalklič vyndala mne z krabice a postavila mne na vysoký kulatý stůl, který byl dokola ohrazen, abych nespádl. Nejprve jsem s velkou vážností se procházel po stole a klaněl jsem se obecenstvu na všechny strany. Potom jsem odpovídal na různé otázky diváků, pil jsem z náprstku na zdraví obecenstva, zpíval jsem anglickou národní hymnu, cvičil jsem kusem stébla, jakoby to byla ručnice, mával jsem svým mečem jako při šermu a dělal jsem jiné ještě kousky, jak mi právě na mysl připadly. Obecenstvo se smálo z plna hrdla, Ten den byl jsem ukázán dvanácti různým společnostem, při čemž jsem vždycky tytéž pošetilé kousky musel opakovati, až jsem únavou a mrzutostí byl už polomrtev.

Můj pán přísně toho dbal, aby nikdo z diváků na mne ani nesáhl. Jen jednou jsem byl ve vážném nebezpečí života. Nějaký nezbedný hoch totiž hodil po mně z poslední řady sedadel lískovým oříškem; ořech letěl tak prudce, že mne mohl rozdrtit, kdyby mne byl zasáhl, neboť byl tak veliký jako tykev. Mladý rozpustilec byl od jednoho z přítomných pořádně zbit a ze síně vyhozen.

Můj pán byl s tímto prvním představením velice spokojen, i umínil si, že mne ukazovati bude ve všech větších městech království. Ihned opatřil se věcmi na delší cestu potřebnými, spořádal vše doma, rozloučil se se svou chotí a 17. srpna 1703 vydali jsme se na cestu ku hlavnímu městu, které bylo asi tři tisíce mil od nájemného dvora vzdáleno a slulo Lorbgrulgr u d, totiž pýcha světa.

Jeli jsme čtyři: můj pán vzal svoji dceru Glumdalklič za sebe na koně, Glumdalklič mne držela v krabici, která byla silným řemenem okolo jejího těla upevněna a hoch jeden s ostatními zavazadly jel na druhém koni za námi.

Krabice, v které jsem byl ubytován, byla tentokráte mnohem pohodlněji zařízena než poslední, stěny její Glumdalklič pečlivě obložila vatou a bavlnou, vložila do ní postýlku pro pannu, zásobila mne prádlem a jinými věcmi. Cesty, jež jsme konali, byli pohodlné a krátké — každá trvala průměrně nanejvýš dvanáct tuctů mil.

Moje laskavá opatrovnice často si stěžovala, že kuň ostře kluše, že toho prý nemůže snést, zatím však chtěla zabrániti, abych nebyl příliš otřásán. Také mne brávala, kdykoli jsem si přál, z krabice, abych se nadýchal čerstvého vzduchu a abych si prohlédl krajinu; při tom však voděn jsem byl vždy na šňůře. Ježto jsem byl po cestě ukazován v osmnácti

větších městech, jakož i ve všech vesnicích a dvorech, jež nebyly přes padesát až sto mil od naší cesty, trvala naše cesta přes deset neděl.

Dne 26. října jsme vykonali svůj vjezd do Lorbgulgruda; můj pán najal byt v jedné z nejživějších ulic, nedaleko královského paláce. Pokoj náš byl asi sto metrů široký a byl v něm stůl, jehož průměr obnášel asi dvacet metrů. Na tomto stole měl jsem se produkovati; abych nepadl, byl stul ohrazen kolíky, jež vyčnívaly až na metr nad desku stolu. Ohromné pestrobarevné plakáty na rozích obsahovaly zevrubný popis mé osoby a mých vlastností. Potom jsem byl k úžasu a spokojenosti všech obyvatelů hlavního města Lorbgulgruda za den aspoň desetkrát ukazován čím více peněz pán můj mnou vyzískal, tím se stával lakomějším, kdežto já trápením a námahou, jež jsem den co den snášeti musel, byl jsem již všecek vyhublý. Nájemce to sice pozoroval, ale místo aby byl útrpnost se mnou cítil, myslil jen na to, jak by mnou ještě hodně peněz vydělal, než padnu. Tu přišel pojednou komorník dvorní s rozkazem donésti mne k zábavě královnině a jejich dvorních dám ihned do paláce. Některé z těchto dám mne totiž již byly viděly a nemohly dosti vynachváliti moji krásu, mé jemné chování a můj zdravý rozum. Měl jsem štěstí zalíbiti se i královně, jež se mne dotazovala po mé vlasti a mé cestě; odpovídal jsem na její otázky zřetelně a stručně, ježto jsem znal jazyk domácí již takou měrou, že jsem všemu rozuměl, co mi kdo říkal.

Vznešená paní pospíšila si představití mne také králi, svému manželu. Položila mne na ruku a nesla mne takto do jeho komnaty. Král byl muž velmi vážný. Když mne spatřil, nemohl moji postavu hned poznati; pohlédl na mne opovržlivě a ptal se královny chladně a s podivením: „Od které doby choť moje má radost ze splaknuka a čím to, že se odvažuje mne takovým tvorem obtěžovati?“

Královna byla velmi rozumná paní a veselé myslí, proto necítila se uraženou tvrdými slovy svého manžela, nýbrž rozkázala mi, abych sám krále poučil o své osobě.

Postavil jsem se zpřímá a poklonil jsem se přísnému pánu co nejpokorněji, smeknuv klobouk a jal jsem se takto mluvit:

„Nejmocnější králi! Ctěný a milovaný pane!“ Tato slova zarazila Jeho Veličenstvo. „To ujde!“ pravil, přerušiv mne a obrátiv se přívětivě ke královně. „Může-li má choť jinenovati umělce, který tento strojek vynašel?“ Královna se usmála a pravila, že nejsem automat, nýbrž živoucí, rozumná bytost z masa a krve, která mu na každou jeho otázku sama odpoví. Mocnář tomu nevěřil a mrzel se, že královna si dovoluje z něho žerty si tropiti.

Povolal tedy okamžitě tři učence, kteří stále byli mu na blízku, a dal jim rozkaz, aby důkladně od hlavy až k patě mne prozkoumali a potom jemu řekli, zač mne považují.

Učenci vyšetřili mne potom zvětšovacíím sklem, zkoumali mi nehty a zuby a došli konečně náhledu, že nemohu býti ani šplhavec, ani zeměvrt. Také nechtěli připustiti, že bych byl trpaslík, neboť tak malých trpaslíků prý není, tvrdili. Nejmenší člověk pod sluncem jest prý tělesný trpaslík královnin a ten má prý osm metru, kdežto já že mám jen sotva půldruhého metru. Konečně prohlásili králi, že jsem replum skalath, totiž hříčka přírody, ovšem náramně vzácná, takže by stálo za to, dáti mne do líhu a uložit mne do královského kabinetu přírodnin.

Tento výrok mne tak rozčílil, že jsem zvolal: „Vy chcete míti slávu jako učenci? Slámu v hlavách máte! Nikoli, nejsem ani replum skalath, ani splaknuk, ani mirakulum: nýbrž pocházím od poctivých a rozšafných rodičů, jsem tedy člověk jako každý jiný a přicházím z dílu sveta, kde jest mnoho milionů takových tvorů, jako jsem já!

Když král mne slyšel takto mluvit, byl všecek užaslý. Propustil učence a potom král, královna a já takto jsme se rozhovořili:

„Jestliže tedy,“ oslovil mne král milostivě, „nejsi ani splaknuk, ani mirakulum, ani replum skalath, řekni mi, kdo jsi a jak jsi přišel do mé říše.

„Jsem,“ odvětil jsem pokorně, „bezbranný muž, který nejmocnějšího panovníka země, krále nezměrné říše Brobdingnaků, snažně prosí za ochranu.“

„A před kým tě mám chrániti, synu můj?“ ptal se král.

Tu jsem mu vyprávěl: „Klidně jel jsem před málo měsíci s několika svými druhy po širém moři, když tu pojednou ohromná bouře náš koráb s pravé cesty zahнала a mne donesla na pobřeží tvé říše. Náhodou dostal jsem se v majetek jednoho z tvých poddaných, který sice mne nezabil jako splaknuka, ale za to již deset neděl mne k smrti trápí, ukazuje mne den co den za peníze a nutě mne činiti šašky, jež nejen urážejí moji lidskou důstojnost, nýbrž urážejí i hrdost národa, jemuž mám čest přináležeti.“

„Ubohý mužičku,“ zvolala královna, „jak mi tebe je líto! Zdali by nepřispělo ku tvé spokojenosti, kdybys zde při dvoře mohl žiti?“

Pokorně se ukloniv, zvolal jsem: „Vznešená, vysoká panovnice! Jsem otrokem svého pána. Kdybych mohl veleti svému osudu, bylo by mojí pýchou, kdybych směl svůj život věnovati službě tak vznešené velitelky, která požívá tak veliké úcty a vážnosti u všech svých poddaných?

Při těch slovech padl jsem před královnou na kolena a chystal jsem se

jí královskou nohu políbiti. Ale vznešená paní toho nepřipustila, byla tak milostivá, že mi podala malíček k políbení, jehož koneček jsem způsobně obepjal oběma rukama a jej ke svým rtům vyzdvihl.

Král hleděl na to s patrným zalíbením; také rychle se asi k něčemu rozhodl, neboť pojednou obrátil se k svýrnu komořímu s rozkazem: „Ať přivedou ke mně muže a dceru, v jichž průvodu tento Paleček sem přišel?“

Za několik okamžiků objevila se Glumdalklič, provázena jsouc otcem, v komnatě králově. Oba museli králi obšírně vypravovati, jak jsem se dostal v jich držení a jak jsem od té doby se choval. Když mocnář seznal, že jejich výpovědi se srovnávají s tím, co byl slyšel již od své choti a ode mne samého, pravil ke svému komoří:

„Vyplat tomuto nájemci tisíc guineí (asi dvanáct tisíc korun), neboť odejmu malého palečka jeho péči a odevzdám ho ochrane své královské manželky.“ S těmi slovy podal mne Jeho Veličenstvo velice potešené královně, která mne s vděčným pohledem na krále a způsobně se mu poklonivši, přijala.

Nájemce byl z počátku zaražen, ale neodvážil se králi odporovati; byl tak šťasten, že kromě velikých peněz, jež mnou již byl vyzískal, dostane ještě tak značnou kupní cenu. Za to Glumdalklič dala se do usedavého pláče, když poznala, oč jde. Prohlásila bez okolků, že beze mne žiti nemůže a že mne neopustí. Obě Veličenstva byla velice dojata, vidouce neobyčejnou příchyllost toho dobrého děvčete ke mně. Tu jsem si dodal odvahy a pravil jsem ke královně: „Ježto jsem nyní Vašeho Veličenstva otrokem a poddaným, prosím za milost, aby Glumdalklič, která mne vždy s takovou péčí a dobrotou ošetřovala, také směla vstoupiti do služeb Vašeho Veličenstva a zůstati i dále mojí opatrovnici a učitelkou!“

Veličenstva, dojata jsouce naší vzájemnou příchylností, svolila k mé prosbě a dosáhla bez námahy i souhlasu nájemce, který se nemálo těšil tomu, že zjednal své dceři místo při dvoře. Poroučel se potom. Také královna odešla, vzavši s sebou mne a Glumdalklič. Vykázala nám nádherný pokoj v paláci a poručila mé opatrovnici, aby mne co nejpečlivěji ošetřovala.

KAPITOLA TŘETÍ.

Gulliver dostane vkusne zařízenou krabici za obydlí, jest pozván ke královské tabuli, je všelijak škádlen a zažije různá dobrodružství a svými cestami s královnou pozná blíže zemi Brobdingnaku.

Za několik dní královna vstoupila do komnaty, kterou mně a Glumdalkličí byla vykázala. Prohlédnuvši krabici, která mi sloužila za obydlí, pravila: „Můj malý chránenec nemůže se cítiti šťasten v té úzké kleci; opatřím mu slušnější příbytek.“

Hned přišel dvorní truhlář, velmi dovedný, vzal míru a již za několik neděl obdržel jsem novou krabici, jež měla 16 čtverečních metrů plochy dna a 3 metry výšky. Uměle zpracované víko bylo opatřeno stříbrným kruhem a mohlo dle libosti se sundavati. Po stranách byla stahovací okna z nejjemnějšího skla; v předu byly dvěře, jimiž jsem mohl kdykoli vycházeti a vcházeti. Vnitřek krabice byl rozdělen ve tři části, z nichž jedna mi sloužila za obývací pokoj, druhá za toaletu a třetí za ložnici. Podlaha, strop a stěny všech prostor byly vypoštěřovány, aby se mi při přenášení nestala žádná nehoda. Všechn nábytek, dvě pohodlné lenošky, pohovka, šatník a stůl, byl z nejjemnější sloni vyřezán a hodil se přesně k mé velikosti.

Abych se nemusel báti kryš a myší, zlatník obeznalý ve všech pracích kovových, obdržel rozkaz zhotoviti zámek ke dveřím mého příbytku. Tak malého zámku nebylo viděti v celém Brobdingnaku; já však nikdy v Anglii jsem nespapřil zámku tak velikého; klíček k němu nevešel se do žádné mé kapsy.

Moje vznešená příznicyně všimla si potom, že mám šaty již velmi obnošené. Dala mi ušiti nový oblek po móde v zemi obvyklé. Vybrali naň nejjemnější hedvábnou látku, jakou v sídelním městě byk lze dostati, ale přece potom šaty připadaly mi tak lusté a těžké, jakoby byly zhotoveny z hrubých příkrývek koňských, a dlouho jsem jim nemohl zvyknouti.

Královna se srdečně zasmála, když mne poprvé uviděla v obleku módním. Často musel jsem s královnou a oběma královskými princeznami, z nichž jedné bylo sedm, druhé deset let, obědvati. Dali mi stůl a židli na tabuli a stříbrný příbor, jenž proti příboru královninu nebyl větší než hračka, jaké nacházíme u nás v pokojíčkách pro panny.

Glumdalklič stávala při tabuli na stoličce a přisluhovala mi při jídle. Někdy královna mi položila kus masa na můj talíř, rozkrájela jej na drobno a měla velikou radost, když mi hodně chutnalo. Já však z počátku s hrůzou jsem se díval, jak královna a její dívky se oháněly svým stříbrným náčiním, které se podobalo spíše dlouhým kosám a vidlím na seno než obyčejným nástrojům jídelním. Teprve, když jsem viděl, jak bezpečně i mladší princezna se strašnými těmi zbraněmi zachází, pozbýval jsem znenáhla úzkosti.

Neméně mne v úžas uváděla požehnaná chuť mých stolovníků. Přes svůj slabý žaludek královna dávala do svých krásných úst sousta, z nichž jedním by se několik anglických sedláku bylo nasýtilo. Pila ze zlatého poháru, do něhož by se byl vešel celý obsah soudku pivního, a také princezny, když si jen „lízly“, vypily při tom více, než by se vešlo do naší pivní sklenice.

Někdy i král s námi obědval, potom mne dali i s mou židličkou a mým stolkem vedle něho po levé jeho straně, aby zřetelně můj hlas mohl slyšeti. Velmi rád poslouchal, když jsem mu vyprávěl o svých cestách; jen když jsem přišel v řeči na Liliput, učinil rukou pohyb, jakoby chtěl něco nemilého odehnouti, a pravil: „Milý přítelíčku Gildriku! Poznav tebe blíže, shledávám býti velmi pravdě podobným, že je na světě nějaká země, která jest obývána rozumnými tvory, jako ty jsi, a že všechny ostatní věci, jako zvířata, stromy, hory, domy a jiné jsou v náležitém poměru ku tvé velikosti; ale že by kde byli lidičky ještě menší než ty, to jest blouznivý výtvar tvé obraznosti.“

Trápilo mne ovšem, že tak moudrý a rozumný panovník část mých příběhů životních pokládal za něco vysněného nebo nepravdivého, ale mlčel jsem, nechtěje poučovati svého pána, tak vznešeného mocnáře, jakým jest král Brobdingnaku.

Takto mohl život při dvoře brobdingnackém býti pro mne dosti snesitelný, jen že jsem stále býval vydán rozličným nepříjemnostem, ano i nebezpečnostvím. Zmíním se tu krátce o některých.

Země Brobdingnak bývá v létě často obtěžována velikými roji much, z

nichž některé jsou tak veliké jako u nás skřiváci. Tento hmyz mi býval velmi protivný nejen stálým bzučením, nýbrž i tím, že sedal mi na nos a na čelo, takže jsem bezděky sebou trhl zpět, kdykoli mi některá moucha letěla do obličeje. Osobní trpaslík králův obyčejně schytl několik takových much a pustil mi je potom najednou pod nos, dílem aby mne polekal, dílem aby dvořany pobavil. Tito se posmívali mé bázlivosti a ptávali se mne, jsou-li všichni lidé v mé vlasti tak zbabělí jako já. Já za to jsem se mstíval tím, že jsem nenáviděná ta zvířata, když ve vzduchu poletovala, svým nožem uprostřed přesekával, v čemž jsem brzy nabyl tak veliké zručnosti, že se mi dostávalo potom obdivu místo posměchu.

Onen trpaslík však neustával mne pronásledovati. Tento člověk, který byl jen šest metrů vysoký, tudíž nejmenší z dospělých lidí v říši, nafukoval se vždy, kdykoli šel v předsíni okolo mne, když jsem stál na stole a bavil se s přítomnými pány a dámami; v pravdě se zlobil, že u dvora jest někdo ještě menší než on. Já jsem se mu mstil tím, že jsem mu říkal „bratře“, že jsem mu dával různé přezdívky, které nerad slyšel a jež potom od rozpustilých pážat slýchati musel.

Nebyl bych tak činil, kdyby zlomyslný ten šelma nebyl užíval každé příležitosti, aby mne zesměšnil.

Příplížil se ten skrček ,jednou, když jsem směl obědvati u dvorní tabule, ke stolu, popadl mne kolem těla a hodil mne, dříve než se kdo čeho zlého mohl nadítí, do mísy plné mléka. Kdybych nebyl uměl dobře plovati, bylo by se mi zle vedlo. Královna se tak ulekla, že mi nemohla pomoci. Ale Glumdalklič, která byla právě na druhém konci pokoje, lionem přiskočila a vytáhla mne ještě v čas z mísy. Trpaslík utekl, ale byl dohoněn a zbit a musel za trest vypít mléko, do něhož mne byl vhodil.

Jindy královna jedla hovězí maso a položila velikou kost na svůj talíř; vyňavši z ní morek postavila ji kolmo opět na mísu, na které byla kost dříve. Glumdalklič náhodou vstala od stolu, aby přinesla něco z misníku. V tom huš! přispěchal trpaslík, vyskočil na stoličku mé opatrovnice, popadl mne oběma rukama, stiskl mi nohy a vmáčkl mne až po krk do duté kosti morkové. Toto taškárství chlapík provedl tak rychle a obratně, že nikdo ani nepozoroval, kam jsem se dostal. Teprve po několika minutách královna se ptala po mně. Styděl jsem se vyraditi, kde jsem. Všecko prohledali, konečně královna mne našla a vyprostila mne z kosti. Však bych se byl málem již tam udusil. Král chtěl zrádného toho zlomyslníka ode dvora vyhnati; na mou přímlovu však dal ho jen bitím potrestati.

Z vděčnosti mi trpaslík za několik dní provedl následující kousek:

Glumdalklič, když odpoledne slunce svítilo, stavívávala moji krabici na otevřené okno, jako u nás někdy s klecemi děláváme. Jednou tak opět učinila; abych dostatečně užil vzduchu a slunce, pozdvihla víko krabice a podala mi k obcerstvení kousek sladkého koláče. Sedl jsem si ke stolu, abych jedl koláč. Tu cítil jsem, že se někdo plíží k mému příbytku. Hned potom vyrojilo se kolem mne více než dvacet vos tak velikých jako koroptve a aspoň pět centimetrů dlouhých, jak jehla ostrá žihadla majících. Hanebný trpaslík byl nachytal vos a shora ze šátku do mého příbytku je vysypal. Vosy bzučely a bzučely, některé pustily se do mého koláče a odnášely z něho kousky, jiné poletovaly mi kol hlavy a obličje, omamovaly mne svým hrozným bzučením a naháněly mně svými žihadly strachu. Když však jsem uviděl trpaslíka, an výsměšně hledí oknem do mého pokoje a jak se raduje z mé tísně, vzmužil jsem se, tasil jsem svůj kord a bránil jsem se těm zvířatům drzým. Většinu jich jsem pobil, ostatní uletěly a nechaly mne na pokoji.

Tomuto škádlení ušel jsem jen tehdy, když jsem královnu směl provázeti na jejich cestách,

kteří čas od času podnikala. Jezdila při tom v cestovním voze, podobném spíše pohyblivému paláci než kočáru. Pro mne vznešená paní dala zhotoviti zvláštní krabici cestovní, menší než byla první.

Podobala se přesně duté kostce a byla na třech stranách opatřena zamřížovanými okny. Na zadní straně byly dva silné železné kruhy, jimiž sluha, který mne na menších pěších cestách měl nositi, protáhl řemen okolo těla opásaný. Vnitř byla krabice pečlivě vypoštěřována a obsahovala peřinu a visutou rohožku; stůl a dvě židle byly přišroubovány k podlaze, aby silnými často otřesy kočáru nebyly překoceny.

Byl jsem sice dlouhými cestami námořními uvyklý na toto zmítání, ale přece někdy jsem již nemohl snésti jízdy v kočáře. Tu buď některý sluha na koni připíal k sobě moji krabici a postavil ji na polštář před sebe, nebo Glumdalklič posadila se na kozlík a vzala ji na klín. Odtud mohl jsem potom okny dívati se na krajinu, kudy jsme cestovali, a na osady, jimiž jsme projížděli. Poznal jsem, že Brobdingnak jest mocné království, jak mi Glumdalklič je byla vylíčila.

Od severovýchodu jest uzavřeno nepřehlednou řadou sopek, ostatní tři strany jsou sice k moři otevřeny, ale tak velice zataraseny ostrými, hranatými skalami a útesy, že ani nejmenší člun nemůže jimi projeti.

Stavební sloh měst a vesnic byl všude týž; spousty kamenné

ohromného objemu, cesty široké na hodinu cesty a nebotyčné stromy. Všude také tž obrovský ráz lidí a zvířata všeho druhu s tak velikými údy, že, kdybych je popisoval, domníval by se mnohý, že přeháním.

KAPITOLA ČTVRTÁ.

*Gulliver prohlédne si hlavní město a palác královský;
přestojí nebezpečnosti pod jabloní a v boji s pták v;
předvádí své umělé kousky veslařské a s plachetní lodí,
zachytí se na jehlici a vyvázne šťastně z dobrodružství se
žabou a jest od opičáka na střechu unesen.*

Tyto cesty byly poučné, ale přece jen i při veškerém pohodlí, které jsem měl, velice mne namatly. Proto býval jsem vždy rád, kdykoli jsme se opět vrátili do hlavního města. Lorbgulgrud jest krásné a veliké město. Skládá se ze dvou částí rozdělených řekou a má asi osm tisíc domů a sto tisíc obyvatelů. Délka jeho obnází čtyřiapadesát anglických mil a šířka o málo méně.

Vyjížděli jsme skoro denně v kočáře, já, Glumdalklič a její vychovatelka, abychom si prohlédli město nebo vešli do krámů obchodnických. Sedíval jsem potom obyčejně ve své cestovní krabici nebo někdy k mému přání Gíumdalklič mne vyndala z krabice a vzala mne na ruku, abych vše lépe viděti mohl.

Časem dle zvyku země užívali jsme i nosítek, jež čtyři muži nesli a dva lokajové v livrejích provázeli. Co však nejvíce budilo můj podiv, byl hlavní chrám s vysokou věží, který náležel k nejkrásnějším v království. Jeho zdi jsou dvacet osm metrů tlusté a vystavěné z velikých kamenů otesaných. Na všech stranách jsou výklenky ozdobené mramorovými sochami bohů a králů. Malíček jednoho z těch kolosů byl zrovna půldruhého metru dlouhý. Chrám sám jest asi sto sedmdesát metru vysoký, vnitř nádherně vymalován a má klenutý strop.

Které božstvo obyvatelé země nejvíce ctí, nemohl jsem se bohužel dozvědět.

Jako další parnátnost Lobgulgruda uvádím královský palác, který

není jedinou budovou, nýbrž skládá se z velkého počtu domů, obklopených vysokou zdí mající dokola objem sedmi mil Jest uvnitř velmi nádherný a opatřen drahocenným nábytkem, vzácnými obrazy a sochami, skvostnými nádobami a jinými věcmi pozoruhodnými.

Velmi rád prodléval jsem v budově knihovny, neboť měl jsem dovolení tam prodlévali a vypůjčovati si knihy dle libosti.

Sloupová síň, ve které jsou knihy uschovány, má délku šesti set metrů. Listy jsem obracel oběma rukama, neboť byly tlustší a tužší než lepenka a v největších foliantech sedm až osm metrů dlouhé.

Také konírna králova se 600 koni poskytovala mnoho pozoruhodného. Mně však se nelíbila tato těžká, svalnatá zvířata, průměrně 14 až 20 metrů vysoká; cením našeho jezdeckého koně, který ve vteřině snadno 20 metrů urazí, výše než brobdingnackého obra s jeho těžkopádným klusem. Král, cestuje-li mimo město, bývá vždy provázen 500 jezdci; stálého vojska není, za to dobře vycvičená a vzornou kázeň mající občanská garda, která vždy jest hotova králi sloužiti.

Vídal jsem často tyto sbory, když pochodem vytáhly ku cvičení. Konají svá cvičení ve zbrani na velikém poli, na blízku mesta. Byla to podívaná, když 6000 jízdních vojáků, z nichž každý na koni byl 30 metrů vysoký, na velení jako jeden muž šavle tasilo a ve vzduchu jimi mávalo. Když jsem toto nádherné divadlo viděl poprvé, bylo mi, jakoby deset tisíc blesků najednou s nebe sjíždělo.

Jak viděti, neoddával jsem se za svého nuceného pobytu v Brobdingnaku nikterak zahálce, nýbrž hleděl jsem stále vlastním pozorováním i četbou vědomosti své obohacovati. Jen to mi kalilo pobyt v zemi, že mi pořád ještě bylo snášeti rozličné mrzutosti a škádlení nejen od potutelného trpaslíka králova, nýbrž i od živlu a nerozumných tvorů, o čemž několik případů tu hodlám uvést.

Moje opatrovnice Glumdalklič mne často nosívala v mé cestovní krabici do dvorní zahrady. Tam mne vyndala a nechala mne procházeti se, abych prý na čerstvém vzduchu sesílel a abych ještě rostl, jak s úsměvem říkávala.

Jednou úskočný trpaslík plížil se tajně za námi. Kráčel jsem sem a tam, abych pozoroval hojnost krásných plodů na stromech. Když jsem se zastavil pod jabloní, šotek ten zatřásl tak silně kmenem stromu, že jablka, veliká jako tykev, jako kamení se na mne sypala. Jedno z nich mi padlo tak prudce na záda, až jsem upadl a leknutím a bolestí jako mrtvý zůstal ležeti; brzy však jsem se vzpamatoval a na štěstí jsem si neublížil.

Jindy Glumdalklič mne posadila na trávnick a sama se procházela s několika dvorními dámami. Tu povstala náhle vichřice s tak hrozným krupobitím, že jsem spoustou krup byl k zemi sražen. Kdybych nebyl co nejrychleji po čtyřech se odplazil pod mohutný keř tymiánový, byly by mne kroupy jistě utloukly. Přece však celé mé tělo bylo tak boulemi pokryto, že jsem po deset dni nemohl z domu.

Podruhé opět ležel jsem pod kvetoucím růžovým keřem a vdychoval jsem sladké vůně, jichž jeho květy mi poskytovaly. Měl jsem oči polo zavřené, a jako ve snách minulé dni táhly se přede mnou; také s úzkostí a starostí myslil jsem na budoucnost. Tu jsem cítil najednou, Jakoby někdo obrovským vějířem mi mával nad obličejem; zároveň setmělo se kolem mne, jakoby černý bouřný oblak se spouštěl na mne. Tuše nebezpečností, sebral jsem rychle své myšlenky a opravdu! pohlédnuv vzhůru, spatřil jsem právě ještě, an mohutný dravý pták na mne se řítí, aby mne unesl ve svých spárech. V okamžiku můj kord vyletěl z pochvy a projel dravci srdcem, takže spadl mrtev vedle mne. Leknutím však slepě jsem utíkal, přičemž jsem až po krk upadl do myší díry.

S námahou opět se sebrav, klopýtl jsem o hlemýždí skořápku a vyvrtil jsem si při tom pravou nehu tak, že jsem několik neděl nemohl s lože a měl jsem v té době dosti času mysliti na svoji milovanou vlast a na svoji ubohou choť a své opuštěné děti.

Velice mne mrzelo, že i nejmenší ptáci, jimž u nás říkáme sýkory, vrabci a jiříčky, nejen že žádné úcty přede mnou neměli, ale i že se mne tak málo báli, jakoby mne ani nebylo. Léтали okolo mne, hledajíce svoji potravu, jako mouchy, a když jsem ie zaháněl, chechtali se mi, jakoby se mi posmívali.

Jeden kos byl docela tak drzý, že mi popadl kus koláče. Když jsem ho chtěl chytiti, běžel na mne a tak silně mne zobl do prstů, že jsem ho rád ještě pustil.

Jednou však, když drží ti ptáci mne opět jako obrovští komáři obletovali, hodil jsem po nich tlustým klackem tak dovedně, že vrabec větší než vykrmená husa z toho na zem spadl. Vzal jsem ho do ruky, abych jej odnesl, ale chlapík byl jen omráčen, přišel opět k sobě a tak tloukl svými křídly a drápy kolem sebe, že už jsem ho chtěl zase pustiti. Na štěstí šel tudy dvorní sluha, který nestydu ptáka popadl a krk mu zakroutil. Druhý den na rozkaz královnin dostal jsem vrabce pečeného k obědu — a chutnal mi lépe než upečená husa.

Abych pravdě dal průchod, zažil jsem sem tam i mnoho příjemného.

Zvláště královna všemožně se vynasnažovala, aby mi zlahodila pobyt v Brobdingnaku. Vypytała se mne na moji vlast a vybídlá mne, abych jí vyprávěl o svých cestách. Při tom mne poznala jako zkušeného a zručného muže, což jí přivedlo na myšlénku dáti mi zhotoviti člun.

Jednoho dne se mne tázala: „Poslyš, milý čarodějku! Zdali pak bys dovedl zacházeti dobře s plachtami a vesly?“

„Prosím za odpuštění, Veličenstvo,“ odpověděl jsem, „jsem povoláním lodní lékař, ale za svých námořních cest musel jsem tak často pracovati jako prostý námořník, že jsem si zjednal jistou obratnost v těch věcech.“

„Nuže,“ pravila královna, „dám ti tedy zhotoviti člun, z něhož jistě budeš míti radost.“

„Jsem velmi vděčen, Výsosti,“ řekl jsem na to. „Ale ježto i nejmenší člun zdejší rovná se naší největší válečné lodi, budou mé ruce příliš slabé, abych jej mohl řídit. Také by člun, jakého já potřebuji, byl jako skořápka ořechová pohlcen neimenší vlnou některé z mohutných řek tuzemských.“

„Máš pravdu,“ souhlasila královna. „Ale přece neupustím od svého záměru; ustanov jen, jak veliký má býti člun, c ostatní já se postarám. Najdu ti místo, kde bys mohl se plaviti.“

Udal jsem ochotně rozměry, dle nichž člun měl býti zhotoven. Muž, jemuž královna práci uložila, byl velmi dovedný řemeslník. Za jedenáct dní zhotovil pod mým vedením zábavní člun i s plachtou a lanovím, do něhož se pohodlně mohlo vejiti osm Evropanů.

Když byl člun hotov, královna měla z něho takovou radost, že jej hned vzala a běžela s ním ke králi, který jej na zkoušku i se mnou dal vložit do skleněné nádoby na zlaté rybičky. Tam však neměl jsem místa, abych mohl veslovati. Tu královna dala zhotoviti od svého truhláře nádržku 120 metrů dlouhou, 30 metrů širokou a 10 m hlubokou. V té jsem potom rád vesloval a obveseloval jsem tím královnu, princezny a dvorní dámy. Když jsem byl unaven a dosti jsem se najezdil, vystoupil jsem opět. Glumdalklič pak donesla člun do svého pokoje a pověsila jej na hřebík, aby opět uschl.

Na jedné z těchto plaveb zažil jsem dobrodružství, jež by mne bylo málem stálo život. Když totiž panoš postavil můj člun do nádržky, jedna dvorní slečna mne dobrotivě vyzdvihla, aby mne postavila do člunu, ale já jsem jí proklouzl skrze prsty a byl bych se s výše 15 metrů sřítíl na zem a byl bych si hlavu i údy roztráštěl, kdybych se nebyl na štěstí zachytil o jehlici, kterouž slečna měla sepiatý svůj šátek na krk. Jehlice zapíchlá se do

mého opasku, neublíživši mně, takže jsem jen ve vzduchu se třepetal, až přiskočila Glumdalklič a vyprostila mne.

Jindy sluha, který měl uloženo vždy po třech dnech plniti moji nádržku čerstvou vodou, z nedopatření tam nechal vklouznouti velikou žábu zelenou. Dokud jsem nebyl v člunu, žába držela se u dna. Ale jakmile veslováním voda se dostala v pohyb, vystoupila ku hladině a vylezla na můj člun, takže by jej byla svou tíží zvrátila. Potom udělavši hup! doprostřed člunu, skákala vpřed a vzad mně přes hlavu a potřísnila mně obličej i ruce.

Glumdalklič mi chtěla pomoci, ale já jsem zasadil obludě jedním z vesel několik ran, takže vyskočivši z člunu, zase do hlubiny se ponořila.

Však největší nebezpečností, jež mi bylo přestátí, bylo mi způsobeno opicí, která náležela dvornímu kuchtíku. Vyhýbal jsem se vždy tomu osklivému tvor, které mi nahánělo strachu svou sloní velikostí, i svým nezpůsobným ceněním zubů.

Jednou Glumdalklič mne zavřela ve svém pokoji, aby nějakou věc obstarala. Poněvadž bylo velmi horko, zůstala otevřena okna pokoje mého příbytku. Seděl jsem zamyšlen u stolu, když jsem zaslechl, jak něco těžkého hlučně padlo do pokoje. Lekl jsem se, ale přece jsem se odvážil vyhlédnouti oknem. Tu spatřil jsem hned opičáka. Byť otevřeným oknem skočil do pokoje a skákal po stolech a židlích, až se dostal k mé krabici. Prohlížel si ji, třepal jí a šklebě se prohlížel si dvře i okna. Konečně mne vyslídil. Uleknut utekl jsem se do nejzazšího kouta svého příbytku, ale ztrativ duchapřítomnost, začal jsem sem a tam pobíhati. Když jsem se octl jemu na blízku, opičák strčil jednu pracku dvermi do vnitř, chytil mne za šos, vytáhl mne ven, položil mne na pravou tlapu a hladil mne, jakobyh byl malý opičák a on mojí opatrovnící.

Z této zábavy opičák byl náhle vyrušen šustotem, jakoby někdo dvře otvíral. Již doufal jsem, že mne pustí a uteče. Utekl také, ale — vzal m n e s sebou, vyskočiv týmž otevřeným oknem, jímž byl přišel; potom uprchl na třech tlapách na nejvyšší hřeben střechy vedlejšího stavení.

Po chvíli Glumdalklič vstoupivši do pokoje, spatřivši, co se stalo, přispěchala k oknu a křičela tak hlasitě o pomoc, že všichni obyvatelé paláce i sousedé vyběhli na ulici a dívali se, co se děje.

Byl jsem opravdu v hrozném postavení. Zatím co sta lidí hledělo na zvláštní ten výjev, opice seděla na okapu střechy a chtěla mne krmiti. Nechtěl jsem se brániti, boje se, aby se nerozzlobila a neshodila mne se střechy. Diváci na ulici dráždili zvíře tím, že se nevázaně smáli té příhodě,

kdežto jiní hleděli opici kamením se střechy sehnati. Jak snadno mi hlava mohla býti roztržštěna!

Konečně několik lidí přistavilo žebříky a lezli ke mně nahoru. Opice zpozorovavši, že jest obklíčena se všech stran, pustila mne do žlabu střechy a upláchla. Zmužilý jeden hoch vyšplhal se až ke mně, strčil mne do kapsy a šťastně mne snesl dolů. Položil mne do zástěry mé opatrovnice, která byla přešťastna, že jsem vyvázl bez pohromy. Byl jsem však tak slab a pokryt boulemi, že jsem čtrnáct dní byl upoután na lože. Král, královna a veškeren dvůr denně se dávali poptávati, jak se mi daří.

Opice byla zabita a dán rozkaz, aby příště žádné takové zvíře již v paláci nebylo trpěno.

Uzdraviv se, prosil jsem za slyšení u krále a královny, abych se jim poděkoval za pozornost, nejmilostivěji mně prokázanou v mé nemoci.

KAPITOLA PÁTÁ.

Gulliver vypravuje králi o své vlasti. V Brobdingnaku hrozí vypuknouti válka. Gulliver nabídne králi své služby, ale jest odmítnut.

Již jsem se zmínil, že Jeho Veličenstvo král se ke mně v celku choval velmi milostivě. Nejen, že mne zval k tabuli, ale dával si mne také často přinášeti v mé krabici do své pracovny a postavili na svůj stůl. Potom rozkázal mi přinésti židli z krabice a sednouti si na dva metry od něho na jeho psací pult, takže jsem seděl skoro proti jeho obličejí. Takto měl jsem několikrát rozhovory s ním.

Jednou král mne vyzval, abych mu podal zevrubnou zprávu o své vlasti. Ježto svoji rodnou zemi jako vlastní matku nad vše miluji, počal jsem svoji řeč tím, že moje vlast po Brobdingr.aku (tu jsem povstal a hluboko jsem se poklonil Jeho Veličenstvu) jest nejznamenitější ostrovní stát celé země, neboť že skládá se, nehledí-li se k zámorským osadám, ze tří mocných říší, jímž vládne jediný panovník.

„Kde na širém světě,“ zvolal jsem, „jest národ, který si oceán tak podmanil, jako Britové? Více než 30.000 korábů pod anglickou vlajkou prorývá veškera moře, vyvážejíc domácí zboží do všech přístavů země a vracejíc se s bohatým nákladem surovin všeho druhu, jako cukru, kávy, čaje, bavlny a t. d. do vlasti.“

Mluvil jsem dále o úrodnosti naší země a jejím zdravém podnebí a přešel jsem v hovoru k našemu svobodnému zákonodárství a britskému parlamentu. Pravil jsem, že se skládá z „horní sněmovny“ a „sněmovny poslanců“.

„Horní čili panská sněmovna,“ zvolal jsem nadšeně, „jest sbor skládající se z osob nejušlechtlejší krve; jeho urození členové jsou majetníky nejvýnosnějších a nejstarších statků. Jinoši této vysoké šlechty jsou vychováni s největší pečlivostí, aby jednou z nich byli rádcové

královi, aby měli podíl na zákonodárství, aby tvořili nejvyšší soudní dvůr, aby udatností nad jiné vynikali a aby vždy byli hotovi hájiti vlast a krále.“

„Kromě vysoké šlechty,“ pokračoval jsem „jsou v horní sněmovně i „biskupové“, jichž úkolem jest bdíti nad povinnostmi náboženskými a vyučováním lidu. Voleni bývají z té části duchovenstva, jež se nejvíce vyznamenává zbožným životem a hlubokou učeností.“

„Sněmovna poslanců složena jest z mužů, volených od lidu pro svoje schopnosti, své vzdělání a svoji lásku k vlasti. Oběma těmto sněmovnám a králi jest svěřeno veškero zákonodárství.“

Konečně mluvil jsem ještě o našich soudních dvorech, jež chrání práva majetku a práva lidská, trestají zločiny, chrání nevinnost. Potom ukončil jsem svoji zprávu, k níž bylo potřebí neméně než pěti dlouhých audiencí.

Král poslouchal s velikou pozorností a činil si poznámky. V šesté audienci vzal do rukou svůj zápisník a vyslovil různé pochybnosti a námítky o státním zařízení, mnou tak velebeném.

Zvláště vyptával se na podrobnosti ve výchově šlechtické mládeže a chtěl věděti, zdali v prvních a ku vzdělání nejvhodnějších letech života tělesný i duševní výcvik její tak se pěstuje, aby tito jinoši jednou byli „ozdobou a ochranou království“.

Ptal se dále, jaké vlastnosti musí míti ten, kdo má lordem býti jmenován, jak tito lordové jsou znalí státních zákonu, zdali vždy bývají prosti hrabivosti nebo stranictví.

Dále žádal věděti, zdali nikdy nedějí se pletichy a rejdy při volbě těch, kteří náležeti mají „dolní sněmovně“, potom přál si věděti vysvětlení o našich soudních dvorech, soudcích a advokátech, zdali jsou placeni za své rozsudky, za hájení jiných a t. d.

Nemohl také pochopiti, proč máme stálá vojska. Potom poznamenal, že šlechta touží často po větší moci, národ po svobodě, král po neobmezené moci, a tím že povstávají občanské války.

Takto Jeho Veličenstvo mne zkoušel několik hodin. Konečně vzal mne za ruku, pohlídl mne jemně a pravil k mému nemalému úžasu tato slova, jichž nikdy nezapomenu:

„Milý přítelíčku Gildriku! Vynasnažil jsi se všemožně míti chvalořeč na svou vlast. Ze všeho však, co jsi mi sdělil, vychází na jevo, že ve tvé vlasti od těch, kteří o vyšší místa se ucházejí, nežádá se zvláštní dokonalost, že lidé nestávají se šlechtici pro svoji ctnost, že nebývají povyšováni vojíni pro svoji udatnost, kněží pro svoji zbožnost a učenost, soudcové pro svoji

bezúhonnost, radové pro svoji moudrost. Ty, milý Gildriku, jsi většinu života ztrávil na cestách, neznáš tedy ani mnohých nectností své „drahé druhé matky“, jak svoji vlast nazýváš. Já vidím však, že veliká většina tvých krajanů je nejzkaženější rod červíků, jež dobrotivá příroda trpí na povrchu zemském.“

Jen láska ku pravdě přiměla mne k tomu, že jsem ničeho z řeči královny nezatajil. Však jeho tvrdá slova mne zasáhla jako blesk z jasného nebe. Seděl jsem jako ochromen, ale náhle jsem se vzbudil a zvolal jsem: „Prosím za odpuštění, Veličenstvo! Na svých dalekých cestách často jsem pozoroval, že tělesně velcí lidé s pohrdáním shlížejí na své menší bližní, jakoby rozum rostl s velikostí

telesnou, kdežto naopak je známo, že lidé vysokého vzrůstu a silné postavy nezřídka málo mají moudrosti. Mezi všemi zvířaty včely a mravenci jsou pilnější a bystřejší než mnozí příslušníci vyšších rodů.“

Vypustiv se vzpurným výrazem tato smělá slova, sám jsem se polekal, domnívaje se, že jsem krále urazil. Ale král byl tak rozumný, že se usmál, podal mi na rozloučenou ruku a pravil přívětivě: „Upokoj sem, milý Gildriku! Doufám, že zůstaneme i dále dobrými přáteli!“

Tato šlechtnost uvedla mne do velikých rozpaků; mimovolně jsem si vzpomněl na bajku o myšce, která z neopatrnosti vběhla do tlap mocného krále zvířat, lva a prosila ho za milost, slibujíc, že mu přispěje na pomoc, kdyby někdy se v tísní octl. Podobně koktal jsem něco o vděčnosti a ujišťoval krále, že bych byl šťasten, kdybych mu nějakou službu mohl prokázati.

Potom nastoupil jsem cestu do své krabice; služebník králův byl tak laskav, že mne donesl do pokoje mé opatrovnice.

Po této příhodě neviděl jsem krále několik neděl. Později jsem se dozvěděl, že král, ježto daleko na severu jeho říše vypukly nepokoje, ve dne v noci pracuje se svým kancléřem a svými ministry. Byli stále tam vysíláni rychlí poslové a ti se vraceli se zprávami málo asi utěšenými, neboť neočekávaně zemská hotovost byla povolána do zbraně, takže sídelní město v málo dnech vypadalo jako veliký tábor vojenský. V lidu nastalo ohromné rozčilení, všude se mluvilo jen o blížké válce.

Tato doba zdála se mi vhodnou, abych králi své služby nabídl. Bez prodlení prosil jsem za slyšení. Král přijal mou žádost s podivem a poslal pro mne jednoho ze svých sluhů. Byv jím vyzván, abych záležitost svoji krátce přednesl, uklonil jsem se hluboce a pravil jsem:

„Jsem zarmoucen, že jistý počet nespokojenců se mohl odvážiti,

porušením zákonů způsobiti Vašemu královskému Veličenstvu nepokojné chvíle. Kdyby mně nejmilostivěji bylo dovoleno, abych Vaše Veličenstvo seznámil s prostředkem, jehož osvícená knížata mé vlasti v takových případech k udržení pořádku a klidu již častěji s výsledkem užila, cítil bych se nevýslovně šťastným.“

Tu jsem ustal na chvíli, ježto se mi zdálo dle výrazu obličeje krále, jakoby málo důvěřoval něčemu, co v mé vlasti bylo prospěšným uznáváno; poněvadž však mi rozkázal dále mluvíti, pokračoval jsem:

„Jest tomu asi tři až čtyři sta let, co v Evropě byl učiněn vynález, který způsobil úplný převrat, v tehdejších válkách. Kdežto dříve bitvy bývaly jakési krvavé seči, při nichž bojovníci svými dlouhými meči nebo kopími do sebe sekali nebo píchali, až vše kolem v krvi plavalo, nastoupilo potom zjemnělé umění, které k tomu směřuje, jak by bylo lze dle rozmyslu z dálky co největší počet lidí zahubit i.“

Tu zachmuřila se tvář Jeho Veličenstva, ano pozoroval jsem, jak se mocnář až otrásl. Já však mysle ve své horlivosti, že jest hluboce dojat vznešeností a velikostí onoho vynálezu, mluvil jsem nadšeně dále:

„Od té doby zhotovuje se totiž jakýsi prach, který jest náramně vnímavý pro oheň; i když nejmenší jiskra padne do soudku touto látkou naplněného, zapálí se prach a vylétne s ohromnou silou za hromové rány do vzduchu. Toto pozorování přivedlo vynálezavou jednu hlavu na myšlenku uliti železné roury a nacpati tam jisté množství tohoto prachu i s železnou nebo olověnou kulí. Jestliže se prach v takové rouře vhodným způsobem zapálí, vymrští kouli v ní se nacházející tak násilně vpřed, že její moci nic nemůže odolati. Největší z těchto tak vystřelených kulí jsou nejen s to, aby celé řady vojska najednou zdrtily, ale boří i nejsilnější hradby až do základů a ponořují koráby s tisícem mužstva na dno mořské.“

„Sám jsem častěji býval při tom, když veliké, duté koule naplněné tímto prachem byly vhozeny do obleženého nepřátelského města. Vytrhaly dlažbu a rozvalily domy, a když vybuchly, střepy z nich rozlétały se na všechny strany a lidem, kteří jim byli na blízku, hlavy rozbíjely.“

„Znám zevrubně součásti prachu a také způsob, jak se připravuje; také mohu dělníkům dáti návod, jak zhotoviti železné roury a koule, aby byly v poměru k ostatním věcem v říši Vašeho Veličenstva. Dvacet nebo třicet takových ohnivých jíců nabitých náležitým množstvím prachu a kulemi, strhly by v několika hodinách hradby nejsilnějších měst království, ano celé hlavní město Lorbgulgrud se vším všudy by střelbou

zničily, kdyby jeho obyvatelé jednou se opovážiti měli neobmezeným rozkazům Vašeho Veličenstva na odpor se postavití.“

„Zadrž!“ zvolal král, vyskočiv s rozhořčením a pozdvihnuv hrozivě ruku proti mně. „Ustaň popisovati hrozné ty stroje a jejich zhoubné účinky! Je-li možná, aby tak slabý a plazivý červ, jako jsi ty, mohl chovati tak nelidské myšlenky! Tyto stroje mohl jen zlý duch, nepřítel lidstva vynaléztí. Kdyby byl místo toho vymyslil, aby na nějakém kuse půdy vyrostlo o dva klasy obilní více nežli dříve, byla by zásluha jeho o lidstvo bývala větší. Nechci znáti tajemství, jak se vyrábějí ony ohnivé zbraně a zakazují ti mluvití kdy o nich, je-li ti tvůj život milý!“

Nepovšimnuv si mne už ani, král odešel rozhorlen z komnaty. Zděšen uchýlil jsem se do své krabice a byl jsem rád, když sluha přišed odnesl mne do mého pokoje.

Sotva mne Glumdalklič spatřila, zvolala: „Milý mužičku, jak to vypadáš všecek bled a polekán? Co se ti stalo nepříjemného? Mluv!“

Když jsem jí sdělil svoji rozpravu s králem, pravila moudrá dívka: „Bylo ovšem pošetilé od tebe králi, který jest zvyklý vládnouti svému lidu spravedlivě a mírně, činiti tak hrozné nabídky. Také to bylo nanejvýš neopatrné, neboť kdyby obyvatelé Lorbgulgruda se dozvěděli, jak můj malý přítel Gildrik by s nimi zacházel, mohlo by tě to státi život.“ A dívka plakala, jakoby luza hlavního města mne již na šibenici vlekla.

Na štěstí král v návalu záležitostí státních jakoby dočista na mne byl zapomněl a když se moudrosti jeho podařilo v dalekém severu jeho říše klid opět zjednati bez hrozné občanské války, byl já sot v zemi tak všeobecný, že každá jiná věc mu ustoupila. Trvalo několik neděl, než pominulo radostné opojení a v sídelním městě a při dvoře vše přišlo zase do klidných kolejí.

KAPITOLA ŠESTÁ.

Gulliver osvědčí dovednost ve šlapání klavíru. Jest unesen orlem a šťastně se vrátí do vlasti.

Brzy po událostech právě vypravovaných nastal v říši Brobdingnaku opět klid a pořádek. Tu i král navrátil se k obvyklému svému dennímu zaměstnání a tím se stalo, že i mně bylo rozkázáno dvakráte týdně ku dvoru přijít s ranní poklonou. S jakousi bází vyčkával jsem chvíle, kdy mi bude opět objeviti se před Jeho Veličenstvem; ale strach můj byl zbytečný. Mocnář mne přijal, jakoby nikdy nebylo bývalo mezi námi nemilého výstupu; mluvil se mnou vlídně a důvěrně jako před tím.

Jednou král se mne ptal, zdali pěstuji také hudbu.

Odpověděl jsem, že jsem se sice v mládí učival na klavír, ale že jsem to v tomto krásném umění daleko nepřivedl. Král však trval na tom, abych mu zahrál některou z písní své vlasti. Prohlásil jsem, že to hned není možno, neboť nástroj, na nějž jsem měl hráti, byl třicet metrů dlouhý a každá klapka třetinu metru široká, takže jsem i rozepjatými rukama ani půl oktávy nemohl obsáhnouti. Nabídl jsem se však, že vymyslím nějaký způsob hry na tomto obrovském klavíru, jestliže Jeho Veličenstvo mi popřeje času. Když žádosti mé bylo vyhověno, jal jsem se ve volných chvílích cvičiti na ohromném nástroji pobíhaje brzy kroky brzy skoky po klapkách, takže zaznívaly jasně a harmonicky.

Po několika nedělích jsem se dal slyšeti před celým dvorem a vzbudil jsem všeobecný podiv. Od té doby častěji jsem hrával Jejich Veličenstvům anglickou skočnou nebo valčík, začež se mi vždy dostávalo hojné pochvaly

Bylo již dvě léta, co jsem pobýval v zemi obrů. Vedlo se mi zdánlivě dobře, ale zprotivilo se mi žiti déle mezi lidmi, s nimiž jsem měl tak málo společného a od nichž jsem každou chvíli mohl jako žába nebo psík býti zašlápnut. Také jsem pocítil mocnou touhu po vlasti a své milé rodině.

Byl jsem pevně přesvědčen, že nabudu opět svobody, ale netušil jsem, že tato hodina žádoucí jest již tak blízka.

Jednoho dne královna se rozhodla strávit léto v přímořském letohrádku Flanfasniku. Glumdalklič a já museli jsme ji provázeti. Jako obyčejně byl jsem dán do své cestovní krabice a mohl jsem odtud vše dobře pozorovati. Ač jsem žil zcela prostě a pravidelně, utržil jsem si notnou rýmu, také moje opatrovnice po svém příchodu do Flanfasniku námahami cesty vážně onemocněla a nesměla z pokoje. Když můj katarrh se nelepšil, lékař poručil mi dýchatí svěží vzduch mořský. Ježto Flanfasnik leží blízko moře, bylo místo mé mladé opatrovnice jednomu panoši, jemuž jsem již dříve několikrátě byl svěřen, uloženo donésti mne tam v mé cestovní krabici. Panoš donesl mne k pobřeží; tam postavil krabici na vysoký výběžek skalní a sedl si trochu níže na výstupek, takže mne pohodlně mohl hlídati. Vysouvl jsem okénko nahoru a zahleděl jsem se smutně na širé moře.

„Jste smuten, pane Gildriku! Co vás trápí, smím-li se ptáti?“ pravil panoš

Mám touhu po domově, milý hochu,“ odvětil jsem, dojat byv upřímnou účastí panošovou.

„Ó, to je zlá nemoc,“ řekl panoš útrpně. „Když jsem musel opustiti otce a matku, bratra a sestru a jíti ke dvoru královu, měl jsem z počátku velikou touhu po domově. Máte-li také ještě rodiče, milostivý pane?“ tázal se.

„Nikoli,“ odpověděl jsem, „ale mám vlast, kterou nade vše miluji, a mám ženu a děti, jež jsou mi tak drahé jako můj vlastní život. Po nich toužím a isem smuten, že nevidím lodi, která by mne dopravila do mého domova.“

Mlčky také hoch díval se na more, jakoby i on se ohlížel po lodi, jež by splnila mé přání. Potom nechal mne o samotě.

Když panoš, jak jsem se domníval, se jen na malou chvíli vzdálil, lehl jsem si na svou visutou rohožku a, že jsem měl hlavu plnou starostí, brzy tvrdě jsem usnul. Však za nedlouho jsem opět procitl, neboť bylo mi, jakoby někdo prudce rval kruhem, který byl upevněn nahoře na mé krabici. Než jsem se vzpamatoval, cítil jsem, jak krabice byla vysoko do vzduchu vyzdvížena a potom šílenou rychlostí ve směru vodorovném ulétala. Polekán vyskočil jsem s rohožky a vyhnul jsem se půlí těla z okna, abych vypátral příčinu tohoto neobyčejného zjevu. Ale kdo popíše moje leknutí! Mohutný orel byl krabici zobákem popadl za kruh a unášel ji přes

moře prostírající se pode mnou. Poznal asi svým ostrým čichem, že něco živého je v kleci a tu dravec chtěl svoji kořist donést na nějakou osamělou skálu a tam mne pohodlně pozřít. Pln úzkosti hleděl jsem zpět k pevnině a zahlédl jsem ještě, jak Glumdalklič po břehu pobíhá a trpce pláče a ruce za odlétající klecí vztahuje. Zamával jsem ií ještě šátkem na rozloučenou a odevzdal jsem se svému osudu

Můj klid duševní však dlouho nepotrval, neboť viděl jsem zřetelně, jak dva jiní orlové přiletěli a s lupičem krabice o ni zápasili. Náhle jsem zpozoroval, že můj domek dřevěný kolmo dolu padá rychlostí, že se mi až dech zatajil. Tento pád do hlubiny skončil se strašným žbluňknutím, potom obklíčil mne šum a jekot, až mne smysly přecházely.

Z počátku zahalovala mne úplná tma, hned potom však krabice opět zdvihla se do výše, takže jsem spatřil denní světlo. Vyhlédnuv rychle oknem zpozoroval jsem, že můj domek půldruhého metru hluboko ve vodě pluje. Teprve nyní jsem poznal, že jsem upadl do more.

Na štěstí bylo dno krabice pobito dvěma železnými deskami, jež udržovaly ji při pádu v rovnováze a chránily ji od rozbití. Každá spára byla velmi pevně ucpána a dvéře nepohybovaly se ve stěžejích, nýbrž byly vytahovány a spouštěny jako vysouvací okno. Tím můj pokoj byl tak neprodyšně uzavřen, že tam jen málo vody mohlo vniknouti.

Nicméně můj stav nebyl nikterak závidění hodný: viděl jsem, jestliže vlny mne nepohltní, že nezbytně mně hrozí smrt hladem.

Jak nepatrné mi připadaly proti nynějšímu mému postavení různé ty trampoty při dvoře Brobdingnackém! Jak často jsem si přál býti opět u opatrovnice, od níž jsem tak náhle byl odloučen!

Z této směsi myšlenek vytrhl mne konečně hlomoz, jakoby na zadní stěně krabice byl skrze kruhy tam upevněné provlékán provaz. Hned potom krabice byla takovou silou odtud vlečena, že vlny až na moje okna dorážely. Nemyslíl jsem jinak, než že koráb nějaký mne vzal na vlečné lano.

Pokusil jsem se vystoupiti na jednu ze židlí sem tam se kolísajících, abych otevřel průduch ve víku krabice. Po veliké námaze podařilo se mi to. Potom přiložil jsem ústa co možná až k otvoru a volal jsem všemi jazyky, které jsem znal, o pomoc. Také jsem kapesník uvázal na hůl, kterou jsem nosíval, Tuto vlajku prostrčil jsem průduchem a mával jsem jí několikrát ve vzduchu maje v úmyslu, byl-li opravdu koráb nebo člun na blízku, dáti námořníkům znamení, že nějaký nešťastník je v krabici uzavřen.

Nicméně vše zůstávalo bez výsledku; cílil jsem však, že moje vězení se dále pohybuje. Za hodinu jedna strana krabice vrazila na něco tvrdého;

bál jsem se, aby moje vězení silným nárazem na skálu nedostalo trhliny, přesvědčil jsem se však, že tomu tak nebylo.

Po nějaké době slyšel jsem zřetelně, jak na víko mého pokoje bylo vrženo lano a že bylo provlečeno kruhem, jenž byl nahoře na krabici. Potom cítil jsem, jak krabice byla poněkud výše vyzdvižena. Prostrčil jsem co nejrychleji svoji na rychlo zhotovenou vlahku znova průduchem a volal jsem o pomoc, div jsem neochrptěl. Za odpověď slyšel jsem trojnásobné „Hurrá“, jež mne uvedlo v tak radostné opojení, jaké pocítiti musí ten, kdo se právě ještě měl za ztracena a nyní najednou svoji záchranu před očima vidí.

Brzy potom slyšel jsem dupot nad svojí hlavou, a kdosi otvorem hlasitě po anglicku zvolal: „Je-li kdo tam dole, ať odpoví!“

„Při všem, co vám sváto, prosím, vyprosíte mne z tohoto žaláře!“ volal jsem.

„Budte bez starosti, dobrý muži!“ slyšel jsem na to, „vaše bedna visí pevně na naší lodi; náš tesař přijde hned a vyřeže pilou do stropu otvor dosti veliký, abyste se dostal na denní světlo.“

„To je zbytečné,“ odpověděl jsem, „postačí, když někdo z mužstva lodního vstrčí prst do kruhu, krabici donese do lodi a uloží ji v kajutě kapitánově.“

Když námořníci uslyšeli podivná ta slova, domnívali se někteří, že jsem potrhlý, a hlasitě se zasmáli. Při svém návrhu jsem nepomyslel na to, že se nacházím mezi lidmi své velikosti a s v é síly — domnívali jsem se stále ještě, že jsem v zemi obrů. Přišel tesař a vyřezal pilou asi čtvereční metr široký průchod do víka krabice; potom spustil malý žebřík. Vystoupil jsem naň a v několika minutách byl jsem na palubě — anglické obchodní lodi.

Námořníci mne obklopili s úžasem a obraceli se ke mně s tisícerymi otázkami, na něž však pro únavu nebyl jsem s to, abych odpovídal. Myslel jsem, že jest okolo mne množství trpaslíků, neboť moje oči byly zvyklé na ohromné osoby a věci, jež jsem právě byl opustil.

Kapitán lodní, Tomáš Wilcock, šlechtný a hodný muž, poznal ihned, že jest mi především potřebí klidu a občerstvení, proto dovedl mne do své kajuty, dal mi silícího nápoje a přepustil mi své vlastní lože, abych si odpočinul.

Nežli jsem usnul, prosil jsem ho, aby všechny movité předměty v mé krabici dal dopravit na loď, doloživ, že jsou nanejvýš cenné věci mezi nimi, jako na př. dvě židle, stůl, postel a skříň zc slonové kosti a ještě mnohé jiné.

Když kapitán mne takto slyšel mluvit, měl mne zpočátku za pomateného, ale slíbil, že dá potřebné rozkazy. Potom šel na palubu a vše zařídil.

Ježto židle, skříň a postel byly k podlaze pevně přišroubovány, suroví ti lidé vše násilím odtrhali a hodili potom prázdnou krabici do moře, jež ji ihned pohltilo.

Když jsem po několikahodinném spánku procítí, cítil jsem se velice posilněn. Bylo osm hodin, a kapitán dal přinést večeři. Pohostil mne velmi slušně, neboť brzy zpozoroval, že nemluvím jako pomatený, proto vyzval mne, abych mu obšírně vyprávěl své osudy.

Vylíčil jsem mu dle pravdy vše, co jsem zažil. Hodný ten muž se při tom sice častěji usmál a hlavou nedůvěřivě potřásl. Otevřel jsem tedy na důkaz svých výpovědí skříň a ukázal mu vzácné věci, které jsem v Brobdingnaku nashromáždil, jako: několik jehlic půl metru dlouhých, čtyři vosí žihadla, tak dlouhá a silná jako dvanáctimetrové drátěné nýtky, zlatý prsten, jež královna byla stáhla se svého malíčku a mně jako náhrdelník přes hlavu přehodila, podvláčky ze srsti rejčí atd. Tu teprve kapitán uvěřil pravdivosti mých slov a pokládal si za vzácnou čest mít na palubě tak slavného cestujícího. Poskytl mi také úplně bezplatné plavby, a tak jsem se dne 3. července 1706 v dobrém zdraví dostal na anglické pobřeží, kde jsem si najal koně a jel dále ku svému domovu.

Již na lodi bylo mi podivno, že vše mi připadalo tak malé. Když jsem jel po silnici, domy, stromy, dobytek i lidé zdáli se mi tak trpasličí, že jsem sama sebe se několikrát ptal:

„Což jsi v Liliputě?“ Pořád jsem se bál, abych pocestných, kteří mne potkávali, nepřejel.

Domu svého jsem také hned nenašel, a když jsem vcházel do dveří, shýbl jsem se, abych hlavou nenarazil. Moje žena vyběhla mi vstříc, aby mne políbila, ale já jsem se jí shýbl až ke kolenům mysl, že by jinak nedosáhla k mým ústům. Moje dcera poklekla přede mnou a prosila mne o požehnání, ale neviděl jsem jí, dokud nepovstala, ježto jsem tak dlouho byl zvyklý zdvihati hlavu a oči, abych viděl na obličej lidem, kteří byli přes sedmnáct metrů vysocí.

Žena i děti domnívaly se již, že jsem se pomátl a zoufale v prvním okamžiku rukama lomily. Ale velmi brzy seznaly, že jejich obavy jsou bezdůvodné, neboť již za krátkou dobu přivykl jsem rozměrům svého domova.

Cítil jsem se potom šťasten ve své drahé vlasti a uprostřed své milované rodiny, jíž jsem věrně vyprávěl svá podivuhodná a z části velmi

JONATHAN SWIFT

nebezpečná dobrodružství v zemi obrň. Zapřísáhl jsem se však, že nikdy již na moře nepůjdu, a také jsem dostal svému slavnému.

eknizky.sk

Publikujte a čítajte online.

Nahrajte vašu knihu na eKnizky a pridajte sa k stovkám autorov ktorí prinášajú výnimočné zážitky z čítania elektronických kníh, časopisov, katalógov a novín. Umožnili sme vám zdieľať elektronické knihy tak, aby ste ich obsah mohli ľahko publikovať na webe a poskytnúť ho širokému publiku.

Získajte štatistiky o vašom obsahu.

Vložte knihu a získajte podrobné štatistiky o tom koľko ľudí si prečíta, stiahne vašu knihu alebo odkiaľ sa k vašej knihe dostali.

Blog.

Ste talentovaný autor, ktorého baví písať? Stačí keď sa zaregistrujete na stránke a ukážete vaše originálne nápady na našom blogu.

Diskusia.

Viete poradiť, pomôcť, alebo si neviete rady? Diskutujte o všetkom, priamo či nepriamo súvisiacom s elektronickými knihami. Všetko o čítačkách, mobiloch, tabletoch a zariadeniach na ktorých čítate elektronické knihy.